

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Освітня програма	23003 Англійська мова і література та друга іноземна мова
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	035 Філологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	23003
Назва ОП	Англійська мова і література та друга іноземна мова
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Комарницька Оксана Іванівна, Астрахан Анастасія Юріївна, Нечипоренко Віолета Олександрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	10.01.2022 р. – 12.01.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://mel.chnu.edu.ua/news/view?id=83>

Програма візиту експертної групи <https://mel.chnu.edu.ua/news/view?id=83>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Під час роботи експертна група підтвердила і доповнила факти, подані у Відомостях про самооцінювання освітньої програми. Наявні в акредитаційній справі та надані експертам документи, а також уточнені в процесі дистанційної акредитаційної експертизи фактичні дані щодо організації освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича дають можливість стверджувати, що ОП «Англійська мова і література та друга іноземна мова» загалом відповідає критеріям оцінювання якості, а виявлені слабкі сторони й недоліки є несуттєвими і не применшують значення її реалізації. З огляду на сучасні вимоги ринку праці та інтереси стейкхолдерів ОП є актуальною та збалансованою. Наявні всі нормативно-правові документи, необхідні для провадження освітньої діяльності. Освітню програму узгоджено з місією і стратегією розвитку Чернівецького національного університету імені Ю. Федьковича, вона має чітко окреслений євроінтеграційний вектор. Зміст освітньої програми має чітку структуру, її обсяг відповідає вимогам чинного законодавства щодо навчального навантаження і надає можливості здобувачам сформулювати усі необхідні професійні компетентності разом з soft skills. Правила прийому на навчання за ОП є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному сайті ЗВО. Комплексне застосування визначених форм та методів навчання загалом забезпечує досягнення ПРН, окреслених в ОП. Для моніторингу програмних результатів навчання НПП застосовують різні методи та форми оцінювання, про які інформують здобувачів заздалегідь на початку вивчення освітнього компонента. Контрольні заходи та оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими та дозволяють перевірити якість опанування здобувачами запланованих результатів навчання. У ЗВО існує система зворотного зв'язку зі студентами щодо оцінювання якості освітнього процесу, систематично проводяться заходи, спрямовані на популяризацію академічної доброчесності. Адміністрація ЗВО забезпечує відповідність вимогам студентоцентрованого підходу та практичну зорієнтованість ОП на здобувачів. Склад, наукова спрямованість, академічна та професійна кваліфікація науково-педагогічних працівників, в цілому, достатні для успішної реалізації ОП. У ЗВО визначені та оприлюднені вимоги до осіб, які обираються на посади науково-педагогічних працівників; процедура проходження конкурсу на заміщення вакантних посад відбувається відкрито і прозоро. ЗВО забезпечує достойні умови для професійного розвитку викладачів, сприяє постійному та безперервному підвищенню їхньої кваліфікації і надає доступ до всіх ресурсів, необхідних для професійного розвитку. Освітнє середовище загалом є безпечним для життя і здоров'я усіх учасників освітнього процесу, здобувачів зокрема. В академічній спільноті ЗВО сформовано культуру якості освіти.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1 ОП має достатньо чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії Університету, є реалістичними та актуальними, враховують тенденції розвитку спеціальності та сучасні потреби ринку праці. Взаємодія з стейкхолдерами має систематичний характер. ОП дозволяє досягти РН, визначених відповідним Стандартом. 2 ОП спрямована на формування інтегрованих знань та умінь в галузі мовознавства та літературознавства, методики викладання іноземної мови; забезпечує належний рівень сформованості soft skills; передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії. 3 Правила прийому на навчання за ОП є чіткими, зрозумілими й загальнодоступними, не містять дискримінаційних положень, у цілому враховують особливості ОП. Активна участь здобувачів вищої освіти у програмах міжнародної академічної мобільності. Ґрунтовна нормативна база ЗВО, що уможлиблює визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, а також у неформальній освіті. 4 Форми і методи навчання і викладання за ОП відповідають принципу “fitness for purpose”, вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Ефективна система своєчасного інформування здобувачів про освітній процес, імплементації дослідницького компоненту під час реалізації ОП. Високий рівень інтернаціоналізації за ОП. 5 На сайті розміщено силабуси всіх обов'язкових ОК, які містять чіткий і зрозумілий перелік форм контрольних заходів, вимог до їх виконання і критеріїв оцінювання. Послідовна політика підтримання і популяризації академічної доброчесності. ЗВО здійснює вхідний і залишковий контроль знань здобувачів, що є передумовою успішного засвоєння ними навчальних дисциплін. 6 Якісний науковий потенціал НПП, задіяного до реалізації ОП. Університет всебічно сприяє професійному розвитку викладачів ОП, забезпечує широке залучення до організації і реалізації ОП професіоналів-практиків, експертів у галузі філології та представників роботодавців. 7 Постійне оновлення матеріально-технічного забезпечення ОП; активна участь Студентського парламенту у захисті інтересів здобувачів і організації культурно-масових заходів, активна робота органів первинної профспілкової організації студентів; сприятливе освітнє середовище, налагоджена робота Соціально-психологічного центру; категоричність ЗВО у заходах боротьби з корупцією. 8 У закладі функціонує багаторівнева і скоординована інституційна система внутрішнього забезпечення якості освіти, діяльність якої унормована низкою відповідних положень. За ОП простежується сформована культура якості і цілісна система взаємодії усіх причетних до освітньої діяльності у послідовному дотриманні визначених закладом процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. 9 Гарно структурований і зручний у користуванні сайт кафедри англійської мови, на якому у достатньому обсязі розміщено повну та достовірну інформацію про ОП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1 Досить загально прописані особливості програми ускладнюють виокремлення ОП з-поміж аналогічних програм і визначення її “фокусу”. Рекомендуємо увиразнити унікальність ОП; виправити помилку щодо термінів реалізації ОП 2021. 2 Послідовність вивчення окремих ОК та логіка взаємозв'язку між дисциплінами потребує уточнення і вдосконалення. Рекомендуємо проаналізувати СЛС і усунути невідповідності. ОК Друга іноземна мова входить до селективної частини НП. Рекомендуємо в новій редакції ОП включити дану дисципліну до нормативної складової

НП. Переважно лінгвістичний фокус тематики курсових робіт. Рекомендуємо урізноманітнити перелік за рахунок літературознавчих тем. Педагогічна практика як єдиний вид практичної підготовки здобувачів. Рекомендуємо урізноманітнити види та бази практик з урахуванням філологічного фокусу ОП. 3 Відсутність практики перезарахування ОК за РН, отриманими у неформальній освіті. Рекомендуємо заохочувати здобувачів до реалізації права на визнання РН, отриманих у неформальній освіті. 4 Силабуси і РПНД окремих ОК містять у переліку базової літератури застарілі й російськомовні джерела. Рекомендуємо оновити джерельну базу ОК. ОП передбачені окремі ОК, видом заняття яких є виключно лекції. Рекомендуємо розглянути можливість доповнення виключно лекційних курсів практичними/семінарськими заняттями з урахуванням побажань студентів. З огляду на виявлені у силабусах і РПНД неточності формулювань, невідповідності анотацій дисциплін рекомендуємо проаналізувати зміст вищезгаданих документів і виправити помилки. 5 Відсутність у вільному доступі інформації стосовно форм і критеріїв оцінювання деяких вибіркового дисциплін. Рекомендуємо оприлюднити силабуси всіх ВД; розглянути можливість створення електронного журналу. 6 За результатами рейтингування місце НПП ОП у загальному рейтингу ЗВО не є високим. Рекомендуємо заохочувати викладачів ОП до активізації роботи щодо покращення власних і кафедральних рейтингових показників. 7 Певна невизначеність процедури врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями та дискримінацією. Рекомендуємо чітко закріпити на нормативному рівні процедуру врегулювання згаданих конфліктних ситуацій. з огляду на нестачу друкованих підручників рекомендуємо передбачити альтернативні доступні навчально-методичні розробки. 8 Недостатнє залучення випускників до перегляду і покращення ОП. Рекомендуємо активніше залучати випускників до перегляду й удосконалення ОП, до участі в Асоціації випускників ЧНУ. 9 Відсутня можливість залишати коментарі стосовно проекту ОП у відкритому доступі; дещо ускладнений пошук документів на сайті ЗВО. Рекомендуємо передбачити можливість постійно оприлюднювати на сайті кафедри пропозиції, надані стейкхолдерами та іншими зацікавленими особами, щодо покращення ОП; удосконалити систему пошуку на сайті ЗВО.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП «Англійська мова і література та друга іноземна мова» має достатньо чітко визначені цілі, що передбачають підготовку високопрофесійних, конкурентоспроможних фахівців, здатних активно діяти в умовах ринкової економіки та соціального партнерства; успішно спілкуватися англійською мовою як першою іноземною і німецькою/французькою як другою іноземною мовою; розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства в процесі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки. Особливість ОП розробники вбачають у поглибленому вивченні теоретичних та практичних основ у галузі англістики та німецької/французької мов, засвоєння дисциплін загальної та професійної підготовки з метою здобуття спеціальних знань та умінь для виконання завдань та обов'язків зазначеного рівня професійної діяльності. Розробники підкреслюють спрямованість програми на практичну діяльність випускника, що передбачає проходження педагогічної практики. На думку експертів, таке трактування практичної складової дещо звужує «фокус» програми, уподібнює її до однойменної ОП за спеціальністю 014 Середня освіта. Відповідність цілей ОП місії та стратегії розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича окреслено з покликанням на Статут ЧНУ імені Юрія Федьковича (<https://cutt.ly/RULJhg8>) та Стратегічний план розвитку ЧНУ імені Юрія Федьковича на 2019-2026 роки (<https://cutt.ly/LULXtVb>). Цілі ОП загалом відповідають місії ЗВО, яка реалізується через розвиток системи освіти та наукової діяльності шляхом підготовки високопрофесійних, конкурентоспроможних фахівців, здатних активно діяти в умовах ринкової економіки та соціального партнерства, розвиток наукових пріоритетів, наукових шкіл, інноваційної складової, та стратегічній меті, яка полягає у беззастережному входженні у загальноєвропейський освітній і науковий простір, переході до повної відкритості для кожного члена університетської спільноти, усіх партнерів, соціуму загалом. Підготовка фахівців з кількох іноземних мов підтверджує євроінтеграційний курс Університету, викладений у Стратегії інтернаціоналізації ЧНУ імені Ю. Федьковича (<https://cutt.ly/NIxKxCQ>), пріоритетним завданням якого є навчання без кордонів, що передбачає подальшу інтернаціоналізацію освітніх програм на всіх рівнях, сприяння академічній мобільності (incoming / outgoing), розширення кількості міжнародних навчальних програм (у т.ч. програм подвійного диплома). Серед партнерів Університету – освітні та наукові установи Австрії, Литви, Німеччини, Польщі, Румунії та інших країн світу (<https://cutt.ly/KIxKmzA>). Відданість місії та стратегічним цілям розвитку Університету під час зустрічей з ЕГ демонстрували як представники адміністрації ЗВО, так і розробники ОП. На основі викладеного можемо зробити висновок про відповідність цілей ОП місії та стратегії Університету, їхню актуальність та реалістичність.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час онлайн-зустрічей з гаранткою та розробниками ОП було з'ясовано, що формулювання цілей і визначення результатів навчання відбувається з урахуванням потреб та інтересів різних груп стейкхолдерів. Інтереси студентів вивчали шляхом бесід і опитувань, що підтвердили і здобувачі вищої освіти, і НПП кафедри англійської мови. Результатом такої співпраці стало розширення селективного блоку дисциплін за рахунок ВБ 5.3 Навички публічного мовлення, ВБ 10.3 Аналіз медіа-дискурсу, збільшення кредитів ОК 5 Основна іноземна мова. Представники здобувачів вищої освіти є членами Вченої ради Університету, вчених рад факультетів та навчально-методичних комісій, де вони активно долучаються до процесу обговорення і затвердження нових редакцій освітніх програм, про що повідомив під час онлайн-зустрічі з членами ЕГ голова Студентського парламенту ЧНУ Андрій Капаци. Роботодавці також брали участь у обговоренні змісту освітньої програми та надавали пропозиції щодо забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти. спілкування з роботодавцями відбувається як опосередковано (через заповнення онлайн-анкет під час публічного обговорення проєкту ОП), так і безпосередньо під час особистого спілкування розробників ОП із стейкхолдерами, а також у рамках роботи Ради стейкхолдерів, представники якої (Вікторія Додчук, Катерина Дячинська) брали участь в онлайн-зустрічах з ЕГ і підтвердили дані, наведені у відомостях про СО і наданих гаранткою протоколах засідання кафедри англійської мови. Роботодавців запрошують до складу екзаменаційних комісій для проведення атестації здобувачів вищої освіти, що також уможлиблює надання рекомендацій і побажань щодо розвитку ОП. Так, введення до переліку вибіркових дисциплін ВБ 9.3 Практикум з усного перекладу було зумовлено рекомендаціями щодо поглиблення перекладацького аспекту філологічної підготовки студентів директором перекладацького бюро «Мовний дім Созонтова» Д. Созонтовим. Роботодавців та представників академічної спільноти запрошували здійснити експертне оцінювання змісту ОП (надані відповідні рецензії та відгуки). Отже, онлайн-зустрічі підтвердили той факт, що вивчення потреб стейкхолдерів на етапі проєктування ОП фактично відбувалося, співпраця між усіма учасниками освітнього процесу налагоджена на достатньо високому рівні.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Структура та змістове наповнення ОП свідчать про глибоке розуміння сучасного стану розвитку англійської філології її розробниками, які є активними науковцями. Результати участі викладачів у науково-практичних конференціях, круглих столах, програмах обміну досвідом та міжнародного стажування імплементуються в освітній процес. Цілі ОП дозволяють випускнику бути конкурентоспроможним на ринку праці, адже враховують тісні зв'язки суб'єктів господарювання регіону з іноземними партнерами, особливості виробничих підприємств та освітніх установ міста. Запити ринку праці вивчають передусім через взаємодію з роботодавцями і випускниками. Аналіз опитувань випускників, наданий гаранткою, свідчить про широкі можливості працевлаштування після завершення навчання за ОП. Враховано й регіональний контекст, зокрема потреба у висококваліфікованих фахівцях з іноземної філології у профільних закладах освіти міста і області та компаніях, що спеціалізуються на іншомовному супроводі діяльності регіональних підприємств. Органи влади та підприємства регіону активно співпрацюють з міжнародними організаціями, містами-побратимами та партнерами, реалізуючи низку проєктів (<https://cutt.ly/CIxKT5P>). Стратегія розвитку Чернівецької області на період до 2027 року (<https://cutt.ly/6IxK0Xd>) та Інтегрована концепція розвитку Чернівців 2030 (<http://chernivtsi2030.cv.ua/?p=2483>) передбачають підвищення конкурентоспроможності регіону шляхом, серед іншого, сталого розвитку туризму і рекреації, підвищення якості освіти і науки, сприяння співпраці між економікою та науковими дослідженнями, перетворення міста на привабливий майданчик міжкультурного обміну. Онлайн-зустрічі зі стейкхолдерами підтвердили, що випускники цієї ОП дійсно затребувані на ринку праці, оскільки мають належну ґрунтовну теоретичну та практичну підготовку. Вивчення вітчизняного та закордонного досвіду реалізації аналогічних ОП відбувається шляхом аналізу освітніх програм українських ЗВО (Житомирський державний університет імені Івана Франка, НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського») та закордонних університетів (Варшавський університет, Лодзький університет, Польща; Університет імені П. Шафарика, Словаччина; Університет Миколаса Ромеріса, Литва). Докладний порівняльний аналіз згаданих вітчизняних та закордонних освітніх програм зі спеціальності 035 Філологія, розміщений у відкритому доступі (<https://cutt.ly/9IxKFko>), засвідчив факт урахування досвіду інших ЗВО і внесення змін до проєкту ОП, що акредитується. Отже, можемо стверджувати про врахування тенденцій розвитку спеціальності, потреб ринку праці, а також галузевого та регіонального контексту під час проєктування освітньої програми.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Студенти 4 курсу вступали до ЧНУ імені Ю. Федьковича на освітню програму «Англійська мова і література та друга іноземна мова» (ОП 2018), розроблену за відсутності Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія, тому

результати навчання в редакції ОП (2018) визначені відповідно до НРК для кваліфікаційного рівня «бакалавр». Стандарт вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти був затверджений 20.06.2019 р., що зумовило зміни в описі та змісті ОП відповідно до Стандарту. Освітня програма «Англійська мова і література та друга іноземна мова» в редакції 2021 р., затверджена Вченою радою ЧНУ імені Ю. Федьковича 26.04.2021 р. (протокол № 5), відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, а її реалізація забезпечує досягнення результатів навчання, визначених Стандартом. Як технічний недолік відзначаємо окреслений термін дії освітньої програми: 2018-2022 рр.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. ОП має достатньо чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії Університету. Визначені цілі та програмні результати навчання є реалістичними та актуальними, враховують тенденції розвитку спеціальності та сучасні потреби ринку праці. 2. Взаємодія з стейкхолдерами має систематичний характер та не є формальною процедурою. 3. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Досить загально прописані особливості освітньої програми ускладнюють виокремлення ОП «Англійська мова і література та друга іноземна мова» з-поміж аналогічних програм і визначення її «фокусу». Рекомендуємо увиразнити унікальність освітньої програми, що сприятиме підвищенню конкурентоспроможності ОП на ринку освітніх послуг та її випускників на ринку праці. Рекомендуємо виправити помилку щодо термінів реалізації ОП 2021.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

На основі викладеного можемо зробити висновок про загалом відповідність ОП вимогам Критерію 1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти; цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін. Тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевий та регіональний контекст були враховані під час формулювання цілей ОП та програмних результатів навчання, визначених відповідним Стандартом. ЗВО демонструє готовність враховувати рекомендації, тож виявлені недоліки можуть бути усунені під час планового перегляду освітньої програми.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Аналіз ОП «Англійська мова і література та друга іноземна мова» (2021) показав, що її обсяг загалом становить 240 кредитів ECTS, що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII щодо організації першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (розділ II ст. 5) та корелює із обсягом освітньої програми у кредитах ECTS на базі повної загальної середньої освіти, прописаним у Стандарті вищої освіти за спеціальністю «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Обсяг освітніх компонентів, спрямованих на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю «Філологія» першого (бакалаврського) рівня, становить понад 60%. Обсяг вибіркового компонентів становить 68 кредитів ECTS, що складає 28% від загального обсягу і відповідає нормам законодавства щодо навчального навантаження для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. До 2021 року підготовка за програмою здійснювалася за ОП (2018) і ОП (2020) та відповідно до навчальних планів.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз змісту ОП, а також опитування фокус-груп науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти під час дистанційної експертизи засвідчили, що ОП має чітку структуру. В програмі наявні необхідні реквізити, опис предметної області, зазначено особливості програми. ОП містить перелік компетентностей (інтегральна, загальні, фахові) випускника, перелік навчальних дисциплін та логічну послідовність їх вивчення, опис запланованих результатів навчання, форми підсумкового контролю та атестації здобувачів, відомості щодо придатності випускників до працевлаштування та подальшого навчання, специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення, міжнародної кредитної мобільності. Освітні компоненти, включені до освітньої програми, в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми засвідчує повне забезпечення обов'язковими компонентами ОП програмних результатів навчання. Проте зіставлення структурно логічної схеми ОП і навчального плану (2021) дозволяє ЕГ стверджувати про порушення послідовності вивчення окремих ОК. Зокрема, відповідно до СЛС вивчення ОК 6 Історія зарубіжної літератури має ґрунтуватися на ОК 10 Вступ до літературознавства, але в навчальному плані початок вивчення ОК 6 (1- 4 семестри) передусе ОК 10 (2 семестр). Порушення логіки презентації дисциплін у СЛС (напряв стрілок) спостерігаємо у випадку, коли опанування ОК 24 Історія англійської мови (6 семестр) має стати передумовою вивчення ОК 8 Вступ до спеціальності (1 семестр). У цілому, освітні компоненти складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Проте, на думку ЕГ, структурно-логічна схема ОП, а саме черговість вивчення освітніх компонент, потребує вдосконалення і усунення помилок технічного характеру.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз змісту ОП вказує, що більшість ОК відповідають визначеній спеціальності 035 «Філологія», об'єктом якої є феномен мови у його багатоаспектних вимірах. Обов'язкові компоненти ОП, які об'єднують переважно мовознавчі і літературознавчі дисципліни, зосереджуються на формуванні теоретичного підґрунтя, практичних умінь та світоглядних орієнтирів здобувачів вищої освіти. Цілі навчання за ОП корелюють із предметною областю, визначеною в Стандарті вищої освіти України за спеціальністю «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, та є суголосними із загальними очікуваннями професійної (філологічної) спільноти. Крім того, до переліку обов'язкових ОК входять дисципліни психолого-педагогічного спрямування (ОК 17 Психологія загальна, педагогічна та вікова; ОК 22 Педагогіка з основами педагогічної майстерності; ОК 23 Методика навчання іноземної мови та літератури у ЗЗСО), що зумовлено пропозиціями стейкхолдерів, регіональним контекстом, аналізом траєкторії працевлаштування випускників ОП. Вибірковий блок «Друга іноземна мова» (Друга іноземна мова (нім.) / Друга іноземна мова (фр.)) входить до селективної частини НП, що відповідає Положенню про порядок реалізації студентами ЧНУ імені Ю. Федьковича права на вільний вибір навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/2Ic76JZ>), де передбачено вибір однієї дисципліни з переліку кількох дисциплін, що пропонується на семестр (п.2.3.1.3). На думку ЕГ, доцільним при перегляді ОП буде включення ВБ «Друга іноземна мова» до нормативної складової навчального плану, адже успішне володіння випускниками другою іноземною мовою є метою освітньої програми і закріплено у назві ОП. Курсові роботи (6, 8 семестри) на ОП, що акредитується, є окремим складником освітньої програми, що передбачено Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ імені Ю. Федьковича (<https://cutt.ly/sIc7VeX>). Темарій на 2021-2022 н.р. (<https://cutt.ly/oIc7NL7>) та методичні рекомендації для написання курсових робіт свідчать про переважно лінгвістичний фокус цього ОК. На думку ЕГ, доцільним є урізноманітнення тематики курсових робіт шляхом введення до переліку літературознавчих тем, що в свою чергу додатково сприятиме формуванню індивідуальної освітньої траєкторії. В цілому, зміст ОП «Англійська мова і література та друга іноземна мова» відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності 035 «Філологія», а саме 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

організацію освітнього процесу в ЧНУ. Право на вільний вибір навчальних дисциплін в Університеті регулюється Положенням про порядок реалізації студентами ЧНУ імені Ю. Федьковича права на вільний вибір навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/2Ic76JZ>). На вибір студентам пропонуються лише дисципліни і навчальні програми, які розроблені відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» і пройшли процедури рецензування і затвердження. Вищезазначений документ передбачає кілька варіантів здійснення вибору селективної складової ОП. Порядок формування та процедура обрання вибіркової складової ОП прописані чітко і зрозуміло. В ОП (с. 15) зазначено, що загальна кількість ВК – 10. Фактично ВБ 1 Військова підготовка (29 кредитів) є позакредитним для цієї ОП і його обсяг не враховується у загальний бюджет кредитів. Здобувач за власним бажанням опановує цю дисципліну як паралельну освіту, що передбачає присвоєння офіцерського звання «молодший лейтенант запасу».

Варіативна частина ОП, що акредитується, сформована за змішаним принципом: 6 кредитів – дисципліни вільного вибору студента за каталогом Університету (<https://cutt.ly/Alc5rsV>), розподілені на 2 блоки (ВБ 2 і ВБ 3); решта - вибір з-поміж професійно-орієнтованих курсів (7 блоків по 2-3 дисципліни). Опис дисципліни в каталозі містить інформацію про кількість кредитів, форми контролю, кафедру, відповідальну за викладання зазначеного освітнього компонента, посилання на презентацію і силабус курсу. Вибіркові дисципліни, спрямовані на поглиблення професійних знань у межах обраної освітньої програми, презентуються безпосередньо студентам викладачами кафедри англійської мови та інших профільних кафедр. Під час спілкування з ЕГ НПП зазначили, що студенти також можуть ознайомитися із силабусами вибіркового дисциплін на платформі Moodle. Аналіз змісту ОП, НП, робочих навчальних планів, індивідуальних навчальних планів здобувачів вищої освіти (Мартинішина А., Шульженко К.), а також опитування фокус-груп (здобувачі, НПП) засвідчують, що обсяг навчального навантаження, яке студент має право обрати самостійно, становить 28% від загального, а саме 68 кредитів ECTS, що відповідає Закону України «Про вищу освіту». Крім того, формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти реалізується через вільний вибір тем і наукових керівників курсових робіт; участь здобувачів у предметних олімпіадах та наукових заходах, що проводяться в Університеті та інших ЗВО; можливість отримати індивідуальну консультацію НПП; залучення здобувачів вищої освіти до науково-дослідних робіт з метою підвищення рівня їх індивідуальної фахової підготовки та забезпечення мотивації до наукової діяльності. Спілкування із здобувачами вищої освіти дає підстави стверджувати, що процедури вибору дисциплін є зрозумілими і організовані відповідно до нормативних документів ЗВО.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Навчальний план ОП, що акредитується, передбачає вагому частку практичних занять насамперед з основної та другої іноземних мов, а також низки обов'язкових і вибіркового ОК, спрямованих на здобуття професійних компетентностей (Українська мова за професійним спрямуванням, Практична фонетика, Практична граматики основної мови тощо). Водночас деякі обов'язкові навчальні дисципліни циклу професійної підготовки передбачають лише лекції як вид навчального заняття (Вступ до спеціальності; Теоретична фонетика; Історія зарубіжної літератури; Національна література країни, мова якої вивчається; Основи теорії мовної комунікації). Як зазначено у Положенні про організацію освітнього процесу в ЧНУ імені Ю. Федьковича, розподіл контактних (аудиторних) годин між лекціями, практичними, семінарськими, лабораторними заняттями та консультаціями, а також між тижнями теоретичного навчання є прерогативою Університету (с. 33). Організація практичної підготовки в ЗВО регламентується Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти ЧНУ імені Ю. Федьковича (<https://cutt.ly/hIc5uc2>). ОП «Англійська мова і література та друга іноземна мова» містить 3 кредити ECTS для практичної підготовки здобувачів вищої освіти. Студенти проходять обов'язкову педагогічну практику, яка триває 6 тижнів, у 8 семестрі. Місце практичної підготовки в структурі ОП є логічним, оскільки їй передують вивчення відповідних дисциплін психолого-педагогічного спрямування. Базами практики відповідно до Договору про співпрацю між ЧНУ імені Ю. Федьковича та управлінням освіти Чернівецької міської ради є ЗЗСО м. Чернівці. Гарантка, розробники ОП, роботодавці і випускники неодноразово підкреслювали доцільність саме педагогічної практики для здобувачів ОП, оскільки така підготовка сприяє ширшим можливостям подальшого працевлаштування. Водночас з метою збільшення обсягу практичної підготовки і урізноманітнення її видів ЕГ рекомендує запланувати ще один вид практики, передбачений вищезгаданим Положенням, - навчальну, завданням якої є ознайомити здобувачів вищої освіти зі специфікою майбутньої професії, сформувати первинні професійні уміння, навички, компетентності із дисциплін загальної та професійної (насамперед лінгвістичної та літературознавчої) підготовки.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Освітня програма спрямована на набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), які відповідають заявленим цілям. Силабуси більшості дисциплін передбачають формування загальних компетентностей і соціальних навичок, пов'язаних із засадами професійної етики, системою морально-культурних цінностей: здатність до планування, формування мети та її реалізації; пошук і критичний аналіз інформації у різних сферах; навички командної роботи та міжособистісної комунікації; уміння взаємодіяти в колективі та виявляти особисті та лідерські якості; навички рефлексії, тайм-менеджменту тощо. Тематика навчальних дисциплін та методи оцінювання формують у здобувачів культурологічні, техніко-інформаційні компетентності, комунікативні навички та навички міжкультурного спілкування. Як зазначив викладач Ігор Руснак, на заняттях з дисципліни Філософія студенти набувають навички критичного мислення, аналізу інформації, практику командного спілкування. Під час експертизи ЕГ отримала докази щодо активного формування соціальних навичок здобувачів і в позанавчальний час. На постійній основі функціонують наукові гуртки (Carpe Diem) та дискусійні клуби, студенти залучені до формування і випуску науково-популярного журналу EDEM (Богдана Кошельник), ведуть кафедральні сторінки у соцмережах. Здобувачі ОП беруть участь у культурних і мистецьких проєктах, ініційованих керівництвом Університету, факультету, органами Студентського самоврядування. Під час зустрічі з роботодавцями було підтверджено задоволеність набутими випускниками ОП соціальними навичками. Отже, зміст ОП передбачає набуття студентами соціальних навичок.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

За відсутності професійного стандарту аналіз змісту ОПП було проведено на основі відомостей самооцінювання, зустрічей з фокус-групами та з опертям на чинну редакцію Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010).

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОП, навчального плану, робочих навчальних планів засвідчує, що обсяг фактичного навантаження здобувачів є оптимальним для досягнення ПРН і відповідає нормам, зафіксованим у нормативних документах ЗВО. Обсяг освітнього компонента (чи його частини, що вивчається впродовж семестру) становить в середньому 3 кредити за винятком Основної іноземної мови (5,5 – 13 кредитів) та Другої іноземної мови (6 – 9,5 кредитів), Практична граматики основної мови (9 кредитів), що зумовлено необхідністю інтенсивної мовної практики здобувачів. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ЧНУ імені Ю. Федьковича максимальне тижневе аудиторне навантаження для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра не повинно перевищувати 30 годин. Ознайомлення з розкладами денної форми навчання засвідчило, що аудиторне навантаження студента становить в середньому 6 годин на день (<https://cutt.ly/JLRw4qt>). Частка самостійної роботи складає від 1/3 до 2/3 обсягу годин, виділених на опанування навчальної дисципліни. Як зазначалося вище, низка дисциплін передбачає лише один вид аудиторної роботи – лекції. Надані гаранткою ОП результати опитування (червень 2021 р.) засвідчили, що студенти задоволені навчальним навантаженням і співвідношенням між обсягом аудиторної і самостійної роботи. Спількування з фокус-групою здобувачів дає змогу стверджувати, що обсяг ОП та окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та ПРН.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Організація освітнього процесу за дуальною формою освіти за ОП «Англійська мова і література та друга іноземна мова» за першим (бакалаврським) рівнем не передбачена.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОП враховує сучасні вимоги до нового покоління фахівців-філологів, спрямована на формування інтегрованих знань та умінь в галузі мовознавства та літературознавства, методики викладання іноземної мови. ОП забезпечує належний рівень сформованості соціальних навичок здобувачів вищої освіти; передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Структурно-логічна схема ОП, а саме послідовність вивчення окремих ОК та логіка взаємозв'язку між дисциплінами потребує уточнення і вдосконалення. Рекомендуємо проаналізувати СЛС і усунути невідповідності. З огляду на те, що успішне володіння випускниками другою іноземною мовою є метою освітньої програми і закріплено у назві ОП, рекомендуємо в новій редакції ОП включити освітній компонент Друга іноземна мова до нормативної складової навчального плану. Переважно лінгвістичний фокус тематики курсових робіт. Рекомендуємо урізноманітнити перелік за рахунок літературознавчих тем. Педагогічна практика як єдиний вид практичної підготовки здобувачів. Рекомендуємо урізноманітнити види та бази практик з урахуванням філологічного фокусу ОП.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітня програма загалом відповідає визначеному критерію: обсяг ОП та окремих ОК відповідає вимогам законодавства, зміст програми в цілому має чітку структуру, а освітні компоненти в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН. Структура програми передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії та практичну підготовку здобувачів вищої освіти, набуття ними соціальних навичок. Вищезазначені недоліки не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП «Англійська мова і література та друга іноземна мова» регульовано загальними Правилами прийому на навчання до Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича в 2022 році, затвердженими Вченою радою університету протокол № 13 від 28 грудня 2021 р.), які оприлюднені на офіційному сайті ЗВО (<https://cutt.ly/cIjfVom>). Додаток 1 вищезазначеного документу містить перелік акредитованих та неакредитованих освітніх програм, за якими оголошується прийом на навчання, ліцензовані обсяги та нормативні терміни навчання. За більш детальною інформацією з питань прийому, роботи приймальної комісії, порядку подання та розгляду заяв в електронній формі, інструкцій щодо роботи з системою подання заяв тощо можна звертатися на сторінку приймальної комісії ЧНУ імені Ю. Федьковича (<http://vstup.chnu.edu.ua/>). Аналіз документів переконав, що Правила прийому на навчання в 2022 році викладені чітко і зрозуміло, відповідають Умовам прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 році, затверджених наказом Міністерства освіти і науки від 13 жовтня 2021 року № 1098 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 26 листопада 2021 року за №1542/37164, прозорі, не містять ознак дискримінації потенційних вступників на навчання за цією ОП.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Прийом на підготовку фахівців з вищою освітою здійснюється відповідно до ліцензії в межах ліцензованого обсягу для кожного рівня вищої освіти та спеціальності. Ліцензовані обсяги ОП «Англійська мова і література та друга іноземна мова» ОС «бакалавр» становлять 50 і 15 осіб для денної і заочної форм навчання відповідно. На навчання за освітньою програмою приймаються особи з повною загальною середньою освітою. Для конкурсного відбору осіб, які на основі ПЗСО вступають на перший курс для здобуття ступеня бакалавра, зараховуються бали сертифікатів ЗНО (результати вступних іспитів в передбачених Умовами прийому випадках) з трьох конкурсних предметів, визначених у Правилах прийому. Конкурсний відбір для вступу на перший курс на навчання за ОП «Англійська мова і література та друга іноземна мова» для здобуття ступеня бакалавра здійснюється за результатами з предметів у сертифікаті Українського центру оцінювання якості освіти: Українська мова і література (ваговий коефіцієнт - 0,25), Іноземна мова (англійська) (ваговий коефіцієнт - 0,4), Історія України, або Математика, або Біологія, або Географія, або Фізика, або Хімія (ваговий коефіцієнт - 0,25), про що зазначено у Додатку 5 до Правил прийому (<https://cutt.ly/SIjfxS>). Перелік предметів визначено відповідно до Умов прийому. Мінімальна кількість балів для допуску до участі в конкурсі або зарахування за квотами становить 100 балів. На сайті приймальної комісії розміщено інформацію про сфери професійної діяльності випускників ОП (<https://cutt.ly/xIj7qs>), результати прийому минулих років (<https://cutt.ly/dIjgrNZ>). Отже, правила прийому на навчання загалом враховують особливості реалізації ОП, що акредитується.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти, про що зазначено в Положенні про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича, затвердженому Вченою радою університету (протокол № 9 від 30.09.2019 р.) (<https://cutt.ly/YIjgowW>). Зокрема, пп. 7.12, 7.14 зазначеного документу регламентують процедуру поновлення та переведення до ЧНУ імені Ю. Федьковича з інших закладів вищої освіти, питання ліквідації академічної та трансферу кредитів. Також порядок переведення на навчання до ЧНУ з інших закладів вищої освіти (<https://cutt.ly/AIjgsjK>) оприлюднено на сайті приймальної комісії Університету. Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти під час академічної мобільності, викладені в Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Ю. Федьковича та оприлюднені на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/NIjghRH>). ЧНУ імені Ю. Федьковича визнає еквівалентними і перезараховує результати навчання здобувача вищої освіти у ЗВО-партнері. Визнання результатів навчання здійснюється з використанням ECTS або з використанням системи оцінювання навчальних здобутків здобувачів вищої освіти, прийнятої у країні ЗВО-партнера. Як зазначив під час зустрічі з ЕГ начальник Відділу

міжнародних зв'язків Університету Сергій Луканюк, порядок перезарахування визначається угодою, яка підписується до поїздки на навчання, а навчальні дисципліни та інші види навчальної діяльності фіксуються в індивідуальному навчальному плані здобувача. Положення також передбачає можливість перезарахування професійно-орієнтованих вибіркових дисциплін, прямих аналогів яких не існує в навчальному плані спеціальності, але які відповідають компетентностям, визначеним ОП цієї спеціальності. Відомості про СО містять інформацію про визнання результатів навчання, отриманих студенткою Надією Кабою під час навчання у Грацькому університеті (Австрія) у I семестрі 2019-2020 н.р. На зустрічі з випускниками Н. Каба підтвердила факти, викладені у відомостях про СО. Під час спілкування з фокус-групою здобувачів ЕГ з'ясувала, що вони знають про можливості академічної мобільності, які надаються в ЗВО. Студентка 4 курсу ОП Богдана Кошельник повідомила про свій досвід міжнародної академічної мобільності і зазначила, що їй були перезараховані результати навчання, отримані в Університеті Вітауса Великого (Литва). Аналіз нормативної бази, результати інтерв'ю дають підстави стверджувати, що в Університеті діють чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедуру визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулює Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у ЧНУ імені Юрія Федьковича (<https://cutt.ly/XIjgсхе>). Право на визнання результатів навчання у неформальній освіті поширюється на здобувачів усіх рівнів вищої освіти. Визнання результатів навчання у неформальній освіті поширюється лише на обов'язкові дисципліни. Порядок визнання результатів передбачає створення фахової комісії для проведення підсумкового контролю, яка і виставляє підсумкову оцінку за прийнятою в Університеті шкалою ECTS. Правила визнання є чіткими і зрозумілими. Прикладів визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, як перезарахування конкретного ОК на ОП не зафіксовано. Під час онлайн-інтерв'ю і викладачі (Ольга Бешлей, Олена Гнатковська), і випускники (Надія Каба, Діана Скрипкару) повідомили про практику нарахування додаткових балів до підсумкової оцінки з навчальної дисципліни за умови успішного завершення навчального курсу на платформі Coursera. Викладачі кафедри англійської мови підтвердили, що таке питання розглядалося на засіданні кафедри. Аналіз силабусів обов'язкових ОК, спілкування з фокус-групами переконали ЕГ, що здобувачі вищої освіти поінформовані про можливість визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими, зрозумілими й загальнодоступними, не містять дискримінаційних положень, певною мірою враховують особливості програми. Активна участь здобувачів вищої освіти у програмах міжнародної академічної мобільності. Ґрунтовна нормативна база ЗВО, що уможливорює визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, а також у неформальній/інформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутність практики повного перезарахування ОК за результатами навчання, отриманими у неформальній /інформальній освіті. Рекомендуємо заохочувати здобувачів до реалізації права на визнання результатів навчання, отриманих у неформальній /інформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП у цілому відповідає вимогам критерію: правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються

під час реалізації освітньої програми. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Вищезазначений недолік не є суттєвим і не перешкоджає досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання за ОП сприяють досягненню цілей та ПРН і регулюються Положенням про організацію освітнього процесу у ЧНУ (<https://cutt.ly/UIkjUBd>). Відповідно до п. 2.11 Колективного договору (<https://cutt.ly/Jlh5cqt>) адміністрація ЗВО зобов'язана сприяти систематичному оновленню форм і методів навчання, практикувати проведення проблемних, концептуальних та інтерактивних навчальних занять. Аналіз показав, що основними формами роботи на ОП є аудиторна (лекції, практичні, семінарські заняття) і самостійна робота, індивідуальні завдання, консультації, педагогічна практика, курсові роботи та контрольні заходи. З метою досягнення передбачених ОП цілей та ПРН викладачами використовується широкий спектр методів проблемного, пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання, проведення дискусій, метод проектів, аналізу та синтезу, ситуативного моделювання, виконання творчих завдань із застосуванням сучасних навчальних інтернет-ресурсів (Canva, Infocart, Mentimeter, Kahoot, Quizlet тощо). Студенти під час спілкування з ЕГ поділились приємними враженнями від роботи на заняттях, виокремили такі методи, як підготовка командних та індивідуальних проектів, відеопрезентацій, використання інтерактивних онлайн-ресурсів тощо. Досягненню визначених ОП ПРН сприяє також робота у лінгафонних кабінетах, класі для синхронного перекладу, використання спеціалізованого ПЗ (Інтерактивний клас 8.3, Sennheiser, SDL Trados тощо). Політика забезпечення якості освіти в ЧНУ передбачає дотримання учасниками освітньої діяльності принципу студентоцентрованості та академічної свободи (<https://cutt.ly/qllkmJU>), які реалізуються за ОП шляхом вільного вибору індивідуальної освітньої траєкторії, самостійного обрання тем курсових робіт, участі здобувачів у студентських наукових гуртках, у редколегії журналу EDEM, зарахування результатів неформальної освіти та мобільного навчання. ЕГ пересвідчилась у тому, що на ОП враховуються інтереси, потреби і пропозиції здобувача як самодостатнього учасника освітнього процесу шляхом добре налагодженого зворотного зв'язку з НПП, а також систематичного опитування студентів, яке проводять викладачі ОК у кінці кожного семестру для збору, аналізу і врахування пропозицій щодо вдосконалення форм, методів, змісту дисциплін, які вони викладають. Результати таких опитувань свідчать про високий рівень задоволеності формами й методами викладання, здобувачі вважають їх студентоцентрованими, вони високо оцінюють зміст ОК і можливість сформувати індивідуальну траєкторію навчання. Водночас відповідно до аналізу опитування здобувачів, наданого ЕГ гарантом ОП, студенти висловили побажання зменшити обсяг лекційних годин, у той час як програмою передбачені ОК, видом заняття яких є виключно лекції (ОК6, ОК8, ОК13, ВБ9, ВБ6).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

За результатами експертизи ЕГ пересвідчилась у тому, що інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів надається своєчасно усім учасникам освітнього процесу. Розміщена на сайті кафедри (<https://cutt.ly/KIzc8Rf>) інформація дає змогу ознайомитися зі змістом освітньої програми, її цілями та програмними результатами навчання, освітніми компонентами ОП та ін. Здобувачі під час зустрічі з ЕГ підтвердили, що усю необхідну інформацію стосовно ОК вони отримують з силабусів, які розміщені на сайті кафедри (<https://cutt.ly/EIzlTow>), а також безпосередньо від викладачів на першому занятті з дисципліни, які ознайомлюють здобувачів з інформацією про зміст ОК, очікувані результати та систему оцінювання і форми контролю. Водночас варто зазначити, що деякі силабуси, завантажені у систему НА (Вступ до спецфілології, Основи теорії мовної комунікації, Національна література країни, мова якої вивчається), не корелюють з НП 2021, оскільки містять тематику семінарських/практичних занять і розподіл аудиторних годин на них, що не передбачено НП. Надані на запит ЕГ робочі навчальні плани вступу 2018, 2019 і 2020 дозволили встановити відповідність, адже зазначені силабуси були розроблені для студентів старших курсів. Індивідуальна робота з визначеним обсягом годин виокремлена навчальним планом лише для двох ОК (Філософія, Лінгвокраїнознавство основної мови), але, як засвідчив аналіз силабусів, виконання індивідуального завдання передбачено також у процесі вивчення і інших ОК, зокрема вищезгаданих лекційних. Важливу роль в інформованні студентів відіграють також куратори груп. Інформація щодо графіку організації освітнього процесу розміщена на сайті університету (<https://cutt.ly/flzvQ7K>) та на сайті факультету іноземних мов (<https://cutt.ly/slvInG>). В умовах дистанційного навчання інформування здобувачів щодо змісту ОК та інших складових освітнього процесу здійснюється також через ресурс «ЧНУ онлайн» (<https://cutt.ly/4IzWyAx>) та університетську систему дистанційного навчання Moodle, з наповненням якої під час зустрічі ЕГ з академічним персоналом ознайомила доцент кафедри Олена Гнатковська. Питання оцінки своєчасності, повноти, доступності й зрозумілості інформації щодо освітнього процесу за ОП було включено в анкети для опитування здобувачів. Переважна більшість респондентів анонімного анкетування вважають, що викладачі освітньої програми надають потрібний зворотний зв'язок вчасно, а також позитивно оцінюють рівень інформаційного забезпечення освітнього процесу з навчальних дисциплін ОП.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Забезпечення поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітніх програм передбачене Стратегічним планом розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2019-2026 роки (<https://cutt.ly/uIIINtU>). Дослідницький компонент імплементовано в освітній процес у декількох формах. Перш за все здобувачі набувають дослідницьких компетентностей під час вивчення ОК за ОП, які широко застосовують проблемно-пошукові методи навчання, індивідуальні завдання творчого і дослідницького характеру передбачають аналітичну роботу з інформаційними ресурсами, виконання проектів, застосування теорій і методів філологічної науки на практиці. Досвідом такої роботи з наведенням конкретних прикладів поділились викладачі ОК за ОП під час зустрічі з ЕГ. Особливою формою навчання є курсові роботи, що забезпечують програмні результати щодо планування, організації, виконання, презентації дослідження, а також передбачають апробацію та публікацію матеріалів наукових праць. ОП передбачено опанування здобувачами компетентностей, пов'язаних з науково-дослідницькою діяльністю під час вивчення обов'язкової ОК "Основи наукових досліджень". Здобувачі вищої освіти беруть активну участь у щорічній Студентській науковій конференції, у Міжнародному студентському симпозиумі на базі Яського університету в межах співпраці між кафедрою англійської мови Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича та кафедрою англійської мови Яського університету ім. А.І. Куза, Румунія. Ще одним вектором розвитку дослідницького компоненту є активна участь студентів у наукових гуртках кафедри англійської мови «PER LINGUA AD ASTRA», «Carpe diem!» (<https://cutt.ly/flzdZZg>) та ін., у дискусійних клубах, конкурсах письмових робіт, які проводились представником Корпусу миру (К. Зельтцер) та стипендіатом програми ім. Фулбрайта (С.Бравн). На кафедрі функціонує проблемно-пошукова група "Debating Society", яка була створена для розвитку дослідницьких навичок, критичного мислення, висловлення й аргументації власної точки зору. Студенти за ОП також розвивають свій дослідницький потенціал в якості членів редакційної колегії науково-популярного журналу «EDEM» (<https://cutt.ly/eIzgFhs>), який функціонує на кафедрі англійської мови. Результати опитування здобувачів показали, що більшість опитаних респондентів вважають, що ОП стимулює до науково-дослідницької діяльності (<https://cutt.ly/OIzgiP5>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

У ЗВО здійснюється системна робота щодо оновлення змісту ОК на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі філології, яка регулюється низкою документів, зокрема, Положенням про розроблення та реалізацію ОП ЧНУ (<https://cutt.ly/H1Ijj7S>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ (<https://cutt.ly/qllkmJU>), Положенням про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ (<https://cutt.ly/hllzWLU>). РПНД і силабуси переглядаються і оновлюються щорічно або щосеместрово (залежно від тривалості курсу), про що розповіли НПП під час зустрічі з ЕГ. Оновлення змісту ОК здійснюється шляхом обговорення та затвердження змін на засіданнях кафедри та вчентій раді факультету із врахуванням думок і пропозицій здобувачів, викладених під час опитувань, які проводяться в кінці кожного семестру за кожною ОК, а також за результатами вивчення наукових досягнень у галузі філології і опанування викладачами новітніх практик за спеціальністю під час підвищення кваліфікації, закордонних стажувань, участі у науково-практичних і методичних конференціях тощо. Так, викладач ОП Соловійова О.В. імплементувала результати проходження онлайн-курсу «Створи своє інтерактивне заняття» під час оновлення ОК Історія англійської мови, змінивши традиційний підхід до викладання лекцій на проблемний з інтерактивними інструментами фасилітації виконання завдань студентами та технологіями зворотного зв'язку та взаємооцінювання в дистанційному форматі. Здобувачі під час зустрічі з ЕГ поділились позитивними враженнями від сучасного формату вивчення такої традиційної і складної, за їх словами, дисципліни. НПП, які здійснюють реалізацію ОП, підготовлено низку навчально-методичних праць для використання в освітньому процесі (ОК5, ОК11, ОК13, ОК14, ОК18, ОК 19, ОК20, ОК23 та ін.). Стажування у World TESOL Academy на онлайн-курсі "Accredited 120-hour online TESOL/TEFL course" спонукало викладача ОП Лопатюк Н.І. видати навчально-методичний посібник Modern English Grammar Guide. Викладачі ОП активно впроваджують результати власних наукових досліджень у зміст ОК (ОК5, ОК11, ОК15, ОК 18, ОК 19, ОК20, ОК23, ОК25 тощо). ЕГ під час зустрічі з НПП з'ясувала, що вони достатньо гнучко і вчасно реагують на виклики сьогодення і з готовністю впроваджують новітні технології і сучасні практики в освітній процес. Разом з тим перелік рекомендованої базової літератури, наведений у силабусах і РПНД окремих освітніх компонент (ОК6, ОК15, ОК08, ОК13, ОК20), містить російськомовні й застарілі джерела. В окремих РПНД (Стилістика, Навички публічного мовлення, Теорія перекладу), наданих гарантом ОП простежуються деякі застарілі формулювання і технічні неточності, зокрема, рівень вищої освіти визначено як "освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр", а програма ОК Стилістика передбачає набуття компетентностей, які відсутні в ОП, що акредитується, хоча силабус зазначеної дисципліни таких помилок не містить.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інституційна політика спрямована на інтернаціоналізацію діяльності закладу і окреслена в Стратегічному плані розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2019-2026 роки

(<https://cutt.ly/uIIINtU>) та в Статуті Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<https://cutt.ly/jIIOzCq>). Інтеграція в міжнародний освітній простір здійснюється на основі угод про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ К1) з закладами освіти Німеччини, Румунії, Австрії, Іспанії, Польщі, Литви, Словаччини та ін. Здобувачі за ОП згідно з Положенням про порядок реалізації права здобувачів на академічну мобільність у ЧНУ (<https://cutt.ly/TIIIzvt>) проходять семестрове навчання за програмою Erasmus+ у Польщі, Австрії, Румунії тощо. Окрім того, на аналізованій ОП один семестр навчався студент із Польщі, про що розповіли представники НПП на зустрічі з ЕГ. Університет також сприяє й участі викладачів у міжнародних академічних проєктах. Так, представники НПП за ОП взяли участь у міжнародних стажуваннях, тренінгах, проєктах у Румунії, Молдові, Німеччині, Польщі, США, Австрії, Литві тощо. Викладачі також зазначили, що до проведення лекцій, практичних занять, дискусійних клубів, конкурсів систематично долучаються носії основної іноземної мови, зокрема, волонтер Корпусу Миру К. Зельцер, стипендіати програми ім. Фулбрайта С. Бравн, проф. А. Рінгельштайн, а також запрошені лектори з французької та німецької мов. Викладач за ОП Грижак Л. М. розповіла про інтернаціоналізацію змісту освіти за ОП на прикладі ОК Стилістика англійської мови зазначивши, що відійшла від радянського підходу до викладання шляхом ознайомлення здобувачів із світовими науковими здобутками у галузі, фокусуючи увагу саме на англо-американському погляді на стилістику, а також впровадила результати навчання за програмою Erasmus + у блок лекцій з наративу, якого раніше не було в програмі курсу. Викладач ОП Бешлей О. В. поділилась досвідом стажування з питань медійної грамотності у Німеччині, за результатами якого нею було ініційовано введення ОК Аналіз медіа-дискурсу, розробка якої ґрунтувалась саме на наукових-методичних здобутках, отриманих під час закордонного стажування. Окрім того, кафедра за підтримки Університету організовує міжнародні науково-практичні конференції за участі викладачів і здобувачів ОП. Здобувачі вищої освіти і НПП через локальну мережу Університету мають доступ до таких міжнародних баз даних, як Web of Science, Scopus, EBSCO, ScienceDirect, JSTOR, книг видавництва Springer та ін.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми і методи навчання і викладання за ОП відповідають принципу “fitness for purpose”, вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Налагоджена ефективна система своєчасного інформування здобувачів про освітній процес, імплементації дослідницького компоненту під час реалізації ОП. За ОП реалізовано практичний і студентоцентрований підхід до оновлення змісту освіти. Високий рівень інтернаціоналізації за ОП забезпечується дієвою системою впровадження міжнародних проєктів, програм міжнародної академічної мобільності, доступом до міжнародних інформаційних ресурсів, ознайомленням зі світовими здобутками у галузі філології.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

ОП передбачено окремі ОК, видом заняття яких є виключно лекції (ОК6, ОК8, ОК13, ВБ9, ВБ6), у той час як студенти висловили побажання зменшити обсяг лекційних годин на користь практичних. Силабуси і РПНД деяких ОК містять у переліку базової літератури дещо застарілі й російськомовні джерела. Силабуси і РПНД окремих ОК містять неточності формулювань і технічні невідповідності. Рекомендуємо: - розглянути можливість доповнення виключно лекційних курсів практичними або семінарськими видами занять з метою виконання завдань, передбачених відповідними силабусами ОК (дискусійне обговорення питань, заслуховування презентацій, рефератів та ін.), а також як відповідь на побажання студентів зменшити кількість лекційних годин; - звернути увагу на перегляд джерельної бази окремих ОК за ОП; - переглянути зміст визначених силабусів і РПНД і виправити технічні помилки.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

У цілому, навчання і викладання за ОП здійснюється на належному рівні, що дозволяє досягати заявлених програмою цілей та результатів навчання. Позитивним є те, що ЗВО систематично проводить анкетування здобувачів щодо задоволеності змістом ОК, формами і методами викладання, реалізує студентоцентрований підхід, забезпечує поєднання навчання і досліджень. Необхідно також відзначити високий рівень інтернаціоналізації за ОП, результати якої, зокрема, регулярно імплементуються для оновлення змісту освітніх компонент. Разом з цим, програма не позбавлена слабких сторін, які не перешкоджають досягненню передбачених ОП цілей і ПРН і їх можна легко усунути в робочому порядку. Так, ЕГ видається доцільним урізноманітнити види аудиторних занять за ОК, якими передбачені лише лекції, а також у процесі регулярного оновлення змісту ОК, звертати більшу увагу на

точність формулювань, кореляцію з НП і оновлення переліку рекомендованої літератури. Зважаючи на вищенаведені факти, ЕГ оцінює відповідність ОП критерію 4 за рівнем В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання регламентовані Положенням про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол № 2 від 24 лютого 2020 року) (<https://cutt.ly/PлосuW>), Додатком до Положення про організацію освітнього процесу у частині проведення поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів із застосуванням дистанційних технологій навчання (<https://cutt.ly/xIzW5Em>), Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи Екзаменаційної комісії в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол № 5 від 25 травня 2020 року) (<https://cutt.ly/pIzUyrj>), оприлюдненими на офіційному сайті ЗВО. Форми контрольних заходів у межах дисциплін ОП, що передбачають вхідний, поточний (усні відповіді, контрольні роботи, тестування, написання рефератів та есе, підготовка презентацій, індивідуальних і групових проєктів, виступів тощо) та підсумковий контроль (залік/екзамен), допомагають досягти програмних результатів навчання кожного ОК та ОП в цілому. Щосеместру в ЗВО проводяться «ректорські зрізи» з метою визначення рівня залишкових знань. На засіданні методичної комісії кафедри англійської мови від 10.12.2021р. було ухвалено вимоги до написання курсових робіт та критерії їх оцінювання (<https://cutt.ly/QIve2ej>). На сайті кафедри розміщено силабуси до всіх основних і більшості вибіркових дисциплін, а також педагогічної практики, які містять чіткий і зрозумілий перелік видів і форм контролю, засобів і критеріїв оцінювання досягнень студента з даного ОК. Бесіди з фокус-групами учасників освітнього процесу продемонстрували, що викладачі ознайомлюють здобувачів з критеріями оцінювання на першому занятті з кожної дисципліни і вказують на можливість детальніше ознайомитися з ними в силабусах, а студенти розуміють механізм виставлення підсумкових оцінок.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для спеціальності 035 «Філологія» атестація здобувачів вищої освіти за аналізованою ОП здійснюється у формі атестаційного екзамену (державного іспиту).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Умови проведення контрольних засобів, механізми забезпечення їхньої об'єктивності та прозорості, а також процедура повторного проходження контрольних заходів у разі отримання незадовільних оцінок визначаються Положенням про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №2 від 24 лютого 2020 року), розміщеним на офіційному сайті ЗВО (<https://cutt.ly/PлосuW>). Відповідно до цього положення переважна більшість навчальних дисциплін даної ОП передбачають комп'ютерне тестування у якості форми поточного та підсумкового контролю, що забезпечує об'єктивність екзаменаторів. Порядок подання заяви на оскарження підсумкового семестрового контролю та порядок розгляду апеляцій викладено у Положенні про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (протокол №1 від 3 лютого 2020 року) (<https://cutt.ly/pIB68Dm>). Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи Екзаменаційної комісії в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №5 від 25 травня 2020 року) (<https://cutt.ly/UlcKcPX>) визначає правила проведення атестаційного іспиту та його перескладання у разі отримання незадовільної оцінки. Випускники ОП під час розмови з експертною групою відзначали високу об'єктивність проведення атестаційного іспиту: до складу екзаменаційної комісії входили незнайомі з ними викладачі інших кафедр, інколи запрошувалися представники інших ЗВО та приватної мовної школи. Запобігання та врегулюванню конфлікту інтересів під час оцінювання здобувачів присвячені Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/PлосuW>) та Правила академічної доброчесності у ЧНУ (<https://cutt.ly/BIc9GoU>). На зустрічах з представниками Студентського парламенту та адміністрацією ЗВО ЕГ стало відомо, що в ЗВО (проте не за даною ОП) мав місце конфлікт інтересів, коли викладач, який мав друкарський бізнес, намагався примусити студентів купувати власну друковану продукцію, обіцяючи підвищити оцінку. У відповідь на скаргу студентів ЗВО відреагував рішуче й безкомпромісно: цього викладача було звільнено.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Вченою Радою ЗВО ухвалені Положення про виявлення та запобігання плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<https://cutt.ly/rIc9mu3>), Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<https://cutt.ly/BIc9GoU>), Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<https://cutt.ly/KIc3af4>), оприлюднені на сайті ЗВО в рубриці «Академічна доброчесність». Відповідно до «Правил» діє Комісія Університету з академічної доброчесності, до якої входять представники від здобувачів. Крім того, ЗВО співпрацює з американськими радами з міжнародної освіти й бере участь у проекті «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти». У плані заходів на наступний рік – розробка, прийняття та запровадження Декларації про академічну доброчесність. Популяризація академічної доброчесності відбувається шляхом проведення 1–2 разів на семестр семінарів/вебінарів стосовно академічної доброчесності для студентів і викладачів на рівні Університету. На факультеті створена Етична комісія, на рівні кафедр призначаються відповідальні за перевірку робіт на наявність плагіату. Бесіда зі здобувачами засвідчила, що студентів ознайомлюють з правилами академічної доброчесності на заняттях з дисципліни «Основи наукових досліджень». Огляд МТБ підтвердив, що у корпусі, в якому реалізується ОП, дійсно розміщено інформаційний стенд про академічну доброчесність. Усі курсові та атестаційні роботи, а також уся продукція, яка друкується у видавництві ЧНУ, проходять обов'язкову перевірку на плагіат програмою Unicheck. У разі виявлення великого відсотка запозичень роботи повертаються на доопрацювання. Для дисциплін, які вивчаються за допомогою платформи Moodle, також існує можливість налаштувати автоматичну перевірку зданих студентами робіт через Unicheck. В інших випадках викладачі використовують для поточного контролю безкоштовні ресурси: Plagiarism Detector, Grammarly тощо. Під час бесіди з НПП викладачі розповіли, що намагаються запобігати списуванню шляхом формулювання завдань таким чином, щоб їх важко було списати з Інтернету, на списування творів/контрольних робіт реагують виставленням незадовільної оцінки і вимогою переписати роботу, а також інформують студентів про негативні наслідки академічної недоброчесності для їхнього подальшого життя. В опитуваннях, які проводить Соціологічна лабораторія ЧНУ, є питання стосовно корупції та академічної доброчесності. Згідно з результатами цих опитувань рівень корупційних проявів на рівні Університету, які помічали студенти, знизився з 5 % у 2016 році до 0,4 % на даний момент.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

На сайті розміщено силабуси всіх обов'язкових навчальних дисциплін і педагогічної практики, які містять чіткий, зрозумілий і часто дуже детальний перелік форм контрольних заходів, вимог до їх виконання студентом і критеріїв їх оцінювання. ЗВО реалізує послідовну політику підтримання і популяризації академічної доброчесності, яка імплемтується на всіх рівнях: загальноуніверситетському, на рівні факультету, кафедр і окремих учасників освітнього процесу. Позитивна практика: ЗВО здійснює вхідний і залишковий контроль знань здобувачів, що є передумовою успішного засвоєння ними навчальних дисциплін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Відсутність у вільному доступі інформації стосовно форм і критеріїв оцінювання деяких вибіркового дисциплін. Рекомендації: 1) оприлюднити силабуси всіх вибіркового дисциплін, які б містили вичерпну інформацію стосовно форм контролю та критеріїв оцінювання; 2) розглянути можливість створення уніфікованого електронного журналу з метою полегшення розуміння здобувачами обґрунтованості підсумкових оцінок (особливо в умовах дистанційного навчання).

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми контрольних заходів, критерії оцінювання та правила проведення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими й доступними для всіх учасників освітнього процесу, ЗВО має чітку й зрозумілу політику академічної

добросовісності та дієві механізми її дотримання, а вищезазначений недолік не є суттєвим і не перешкоджає реалізації ОП.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

За результатами аналізу інформації про науково-педагогічний персонал, який забезпечує викладання ОК за аналізованою ОП (зведена інформація про викладачів, представлена у Таблиці 2 Відомостей про самооцінювання, інформація щодо науково-педагогічного складу на веб-сторінці кафедри (<https://cutt.ly/AIda17T>), аналіз профілів викладачів у науково-метричних базах Google Scholar, SCOPUS, Web of Science) та надані пояснення фокус-груп підтверджують той факт, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП, забезпечує досягнення визначених програмою цілей та програмних результатів навчання. До викладання ОК за аналізованою ОП залучено 38 науково-педагогічних працівників, усі викладачі працюють за основним місцем роботи. Характеристика за якісним складом: доктори філологічних наук – 4 науково-педагогічних працівника (10 %), кандидати наук – 27 (71 %), з них 23 – кандидати філологічних наук, професори – 2 (5 %), доценти – 15 (39 %). Стаж науково-педагогічної діяльності більше 30 років мають 4 викладачі (10 %), від 20 до 30 років – 8 (21 %), від 10 до 20 років – 17 (45 %), до 10 років – 9 (24 %). НПП, задіяний до реалізації ОП, систематично підвищує свою кваліфікацію в Україні та за кордоном, бере участь у національних і міжнародних тренінгах, стажуваннях, семінарах тощо. Науково-методична діяльність НПП відповідає профілю освітніх компонент, які вони викладають. Інформація, отримана під час інтерв'ювання здобувачів за ОП, а також результати онлайн-опитування цієї категорії респондентів свідчать про високий рівень задоволеності якістю викладання НПП ОК за ОП. Окрім того, викладачі, задіяні до реалізації ОП, беруть участь у роботі редколегій наукових та науково-популярних видань, зокрема таких, які індексовані міжнародними наукометричними базами Web of Science і SCOPUS (завідувач кафедри Єсипенко Н. Г.), є науковими керівниками здобувачів наукових ступенів, беруть участь у роботі спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій, виступають із гостьовими лекціями у закордонних університетах, є тренерами Британської ради в Україні, беруть участь у проєктах Erasmus, є членами міжнародних професійних організацій, мають почесні звання, нагороди, відзнаки тощо.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів регламентуються Положенням про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<https://cutt.ly/tIdn6rT>). Для організації конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників створюється конкурсна комісія, про що видається відповідний наказ ректора. На посади НПП обираються, як правило, особи, які мають наукові ступені, вчені звання відповідно до профілю кафедри, мають ступінь магістра. Під час спілкування з гарантом ОП експертною групою було з'ясовано, що під час добору кадрів до викладання ОК за ОП, окрім наукового доробку, методичної складової, професійного досвіду, особливої уваги також заслуговує напрям, у якому претендент проходив підвищення кваліфікації, тренінги, стажування. Заяви осіб, які беруть участь у конкурсі на заміщення вакантних посад, попередньо обговорюються на кафедрі. З науково-педагогічним працівником, який до цього не працював в Університеті, на засіданні кафедри проводиться ґрунтовна співбесіда про науково-педагогічну діяльність, обговорюється його програма на майбутнє. Для оцінки рівня професійної кваліфікації претендента кафедра може запропонувати йому прочитати пробні лекції, провести практичні заняття в присутності науково-педагогічних працівників університету. Висновки кафедри про професійні, особистісні якості претендентів та відповідні рекомендації щодо посади асистента, викладача, старшого викладача, доцента передаються на розгляд Вченої ради факультету, щодо посади професора, завідувача кафедри – на розгляд Вченої ради факультету, а потім Вченої ради університету. Конкурсний відбір проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, об'єктивності, неупередженого ставлення до кандидатів. Оголошення про проведення конкурсу, терміни та умови його проведення публікуються на офіційному сайті університету. Прозорість процедур конкурсного добору НПП забезпечується ще й тим фактом, що усі етапи проведення конкурсу (на кафедрі, Вченій раді факультету, Вченій раді університету) проводяться із таємним голосуванням, на чому зауважила під час зустрічі начальник відділу кадрів університету Яценюк Н. М. Відповідно до п. 8.18. Статуту ЧНУ (<https://cutt.ly/EIghD1l>) особи, обрані на посади науково-педагогічних працівників, зобов'язані забезпечувати викладання на високому науково-теоретичному і методичному рівні навчальних дисциплін відповідної освітньої програми за спеціальністю, провадити наукову діяльність, підвищувати професійний рівень, педагогічну майстерність, наукову кваліфікацію. Про дієвість і правильний вектор конкурсного добору викладачів свідчать також результати спілкування зі здобувачами, випускниками, академічним персоналом та ін., аналіз результатів опитувань, що підкреслюють високий професіоналізм НПП і їх спроможність викладати ОК відповідно до цілей ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Стратегічний план розвитку ЧНУ на 2019-2026 роки (<https://cutt.ly/5IgvCeN>) передбачає залучення до організації та реалізації освітнього процесу професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців; формування рад роботодавців на рівні Університету, структурних підрозділів та окремих ОП; розвиток зв'язків із потенційними роботодавцями, використання їхніх ресурсів для забезпечення освітнього процесу (пп. 10-12). Заклад залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за ОП шляхом участі у Раді стейкхолдерів, забезпечення баз практик, проведення занять в межах мастер-класів, тренінгів, участі у засіданнях робочої групи, анкетуванні щодо рівня підготовки випускників, а також під час проведення заходів з працевлаштування. Здобувачі опановують навички практичної діяльності на базах установ-партнерів на основі укладених угод про проходження практики, серед яких: Чернівецька СЗОШ №22, Чернівецький ліцей № 7 і №9, Чернівецька гімназія №5, Чернівецький багатопрофільний ліцей №11 «Престиж» тощо. Під час зустрічі з ЕГ роботодавці поділились приємними враженнями та схвальними відгуками щодо роботи зі здобувачами за аналізованою ОП, а заступник директора з іноземних мов Чернівецького ліцею № 9 Дзюбка Анжеліка розповіла про ефективність імплеметованого у співпраці з академічним персоналом ЧНУ менторського підходу до проходження студентами практики, який починається задовго до практичного проведення занять самими здобувачами. За час реалізації ОП було організовано низку заходів за участі роботодавців (презентації, майстер-класи, зустрічі, лекції), зокрема, фахівців освітньо-видавничих центрів Dinternal, Cambridge Club Training Centre, МПП Європа Плюс, Uki Service, ТОВ «Майндсет Скул», школи іноземних мов «The Teachers», що підтвердили представники роботодавців і здобувачі під час зустрічі з ЕГ. Вони також додали, що значну увагу останнім часом було зосереджено саме на формуванні у студентів компетентностей, пов'язаних із викликами пандемії, зокрема з роботою онлайн. Здобувачі також мають можливість зустрітись і поспілкуватись із роботодавцями завдяки Ярмарку вакансій ЧНУ, який на регулярній основі проводиться Профспілковою організацією студентів ЧНУ. Окрім того, у закладі функціонує Центр співпраці з підприємствами, який взаємодіє з факультетами, кафедрами та структурними підрозділами ЧНУ, з різноманітними суб'єктами господарювання, центрами та організаціями, що мають подібну мету і завдання, підтримує зв'язки з європейськими структурами та фондами, ініціює укладання відповідних договорів, а також організовує різноманітні заходи з метою набуття студентами теоретичних і практичних знань за участі підприємців. Керівник Центру Ткач Є. В. розповів про можливість участі здобувачів за ОП у проєктах зустрічей із бізнесом, а також перспективи започаткованого нещодавно проєкту студентського бізнес-інкубатора на базі ЧНУ, в рамках якого інтегровано підтримку представників як академічної спільноти, так і представників бізнесу.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Університет активно залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців, у чому ЕГ мала змогу пересвідчитись за результатами аналізу документів, наданих закладом, звітів, розміщених на сайті кафедри, а також інформації, отриманої від представників різних фокус-груп. Заклад систематично організовує зі здобувачами за ОП різноманітні майстер-класи, тренінги, онлайн-лекції, дискусійні клуби, заняття в рамках ОК за ОП (ОК11, ОК15, ОК23, ВБ5.2 тощо) до проведення яких залучаються національні та іноземні експерти галузі, фахівці-практики та роботодавці, серед яких: проєктний менеджер ТОВ ASD Анатолій Фесюк, генеральний директор ТОВ «Майндсет Скул» Вікторія Додчук (Кіреєва), директор школи іноземних мов «The Teachers» Катерина Дячинська, директор МПП Європа Плюс, яке спеціалізується на наданні перекладацьких послуг, Сергій Поповецький, директор з питань розвитку ТзОВ ASD Катерина Горлай, директор міжнародної компанії Uki Service Павло Довбня тощо. Про це розповідали під час зустрічей з ЕГ здобувачі, випускники, представники роботодавців. Звіти про результати таких занять оприлюднені на сторінці кафедри (<https://cutt.ly/Vlc89So>). Зовнішні професіонали ознайомлювали студентів з актуальними питаннями галузі, а також проводили професійно-спрямовані майстер-класи, продикувані сучасними викликами на ринку праці, що сприяє досягненню визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Окрім того, студенти аналізованої ОП неодноразово слухали лекції професора Альберта Рінгельштайна, представника американської програми імені Фулбрайта, брали участь у дискусійних клубах, які проводили представник Корпусу миру К. Зельцер (2016-2018) та стипендіат програми імені Фулбрайта С. Бравн (2019-2020). Варто також відзначити, що представники НПП, залучені до реалізації освітнього процесу за ОП, є відомими фахівцями в галузі філології, визнаними експертами галузі.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток викладачів є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої в Університеті і регламентується Положенням про підвищення кваліфікації НПП Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<https://cutt.ly/yIhotNa>). Згідно з цим Положенням науково-педагогічні працівники Університету підвищують свою кваліфікацію не рідше одного разу на п'ять років. Загальний обсяг підвищення кваліфікації протягом п'яти років не може бути меншим, ніж шість кредитів ЄКТС (180 годин). Науково-педагогічний працівник може підвищувати свою кваліфікацію на навчальній/науковій базі університету або в інших закладах в Україні та за кордоном. Положення також унормовує процедуру фінансування підвищення кваліфікації НПП за рахунок коштів, передбачених у кошторисі університету в обсязі, встановленому законодавством, і відповідно до Плану підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників університету. Самостійне фінансування підвищення кваліфікації здійснюється науково-педагогічними працівниками університету, які проходять підвищення кваліфікації поза межами Плану підвищення кваліфікації. НПП, залучений до реалізації освітнього процесу за ОП, за сприяння університету систематично бере участь у програмах

професійного розвитку, тренінгах як в Україні, так і за кордоном, курсах підвищення кваліфікації, у міжнародних проєктах і програмах академічної мобільності, стажуваннях, зокрема: Erasmus+ (Румунія), ДААД «Східно-західне партнерство» (Молдова, Німеччина), «Викладання та дослідження в сучасному університеті» (Польща), «Освіта в цифрову епоху» (Бостонський, Стенфордський, Масачусетський університети США), Еразмус+ (Австрія), науково-практичне стажування (Литва), стажування від World TESOL Academy, CELTA, участь у методичних семінарах Британської Ради тощо. Окрім того, заклад спрямовує зусилля на розвиток наукового потенціалу викладачів, надає можливості НПП кафедри для вступу до аспірантури і докторантури з метою проведення досліджень у галузі філології. Зокрема, завідувач кафедри англійської мови доктор філологічних наук, професор Єсипенко Н. Г., яка відома значним науковим доробком у галузі англійської філології, заохочує до здобуття наукових ступенів і викладачів, задіяних до реалізації ОП. Університет також організовує власні заходи, які сприяють професійному розвитку викладачів, зокрема, проводить конкурс серед представників НПП на здобуття грантів для індивідуальних досліджень. У 2021 році такий грант отримала викладач за ОП Бешлей О.В. за проєкт «Розробка і використання технології візуальної грамотності в процесі навчання англійської мови студентів». У цьому ж році ще одна викладач за ОП Суродейкіна Т. В. отримала міжнародний освітній грант від International Historical Biographical Institute та здобула кваліфікацію Міжнародний вчитель/Викладач. Науково-педагогічні працівники, які реалізують ОП, є членами професійних об'єднань за спеціальністю.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Підтримка розвитку викладацької майстерності науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету передбачена Стратегічним планом розвитку ЧНУ на 2019-2026 роки (<https://cutt.ly/5IgvCeN>). Стимулювання розвитку викладацької майстерності в ЧНУ регламентується Положенням про встановлення індивідуальних надбавок стимулюючого характеру до зарплати професорсько-викладацькому складу Чернівецького національного університету (Додаток 2 Колективного договору <https://cutt.ly/JIh5cqt>). Метою встановлення Університетом надбавок до заробітної плати є моральне та матеріальне заохочення НПП задля вдосконалення освітнього процесу, розширення наукової діяльності, впровадження в освітній діяльності передових досягнень науки тощо. Відповідно до Положення надбавки встановлюються за результатами рейтингових оцінок тим викладачам, які набрали найбільшу кількість балів і увійшли до групи 30% від усієї чисельності працюючих за окремими категоріями (професори, доценти та асистенти) у розмірі 25%, 15% і 10% до посадового окладу. Під час зустрічі ЕГ з адміністрацією ЗВО, ректор Університету Петришин Роман Іванович навів приклади такого матеріального стимулювання НПП за результатами рейтингування, а декан факультету іноземних мов Осовська Ірина Миколаївна зауважила також, що до преміювання викладачів залучається не лише Університет, а й представники бізнесу, зокрема, компанія Ogca Finance надає грошові винагороди молодим науковцям за значні професійні досягнення. Так, у 2021 році таку премію отримала викладач за ОП Наталія Виспінська у вигляді сертифіката на стипендію у криптовалюті. Результати рейтингування, а також форми анкет оприлюднено на офіційному сайті Університету (<https://cutt.ly/mIjqFLg>). Варто зазначити, що місце викладачів ОП в загальному рейтингу ЗВО не є високим відповідно до представлених на сайті результатів оцінки. Заклад вищої освіти практикує також заохочення викладачів нематеріального характеру. За видатні досягнення у науковій та педагогічній діяльності викладачі (у тому числі й за аналізованою ОП) нагороджуються грамотами. Заклад стимулює розвиток викладацької майстерності шляхом організації й проведення власних міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій з проблем вищої освіти і науки (<https://cutt.ly/hIjtSuh>). Колективним договором Університету також передбачене забезпечення роботи постійно діючих семінарів-практикумів педагогічної майстерності з метою ознайомлення професорсько-викладацького складу з новітніми концепціями викладання, вивчення та обміну передовим досвідом, розробки і впровадження авторських методик інноваційних технологій навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Якісний науковий потенціал НПП, задіяного до реалізації ОП: майже 80% викладачів мають науковий ступінь доктора та/або кандидата філологічних наук, мають вчені звання доцента, професора. Університет всебічно сприяє професійному розвитку викладачів ОП, зокрема за рахунок участі у міжнародних проєктах, програмах академічної мобільності та стажуваннях. ЗВО забезпечує широке залучення до організації і реалізації ОП професіоналів-практиків, експертів у галузі філології та представників роботодавців.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Попри високий рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів ОП, за результатами рейтингування їх місце в загальному рейтингу ЗВО не є високим. Рекомендації: заохочувати викладачів ОП до активізації роботи щодо покращення власних рейтингових показників та, як наслідок, підвищення місця кафедри у загальному рейтингу Університету.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП загалом відповідає визначеному критерію щодо формування людських ресурсів, а вищезазначена слабка сторона не є суттєвою і не перешкоджає досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Як показали зустріч із адміністрацією ЗВО та огляд МТБ, у матеріально-технічні ресурси ОП вкладаються значні кошти. Так, було закуплено оснащення лінгафонних кабінетів, двох комп'ютерних класів (комп'ютери та навушники), установку для синхронного перекладу вартістю порядку 2 млн. грн., забезпечену системою Sennheiser. У комп'ютерному класі наявна система «Інтерактивний клас», версія 8.3: Програма керування викладача Teacher.exe та Програма студента Student.exe, встановлена на робочому місці кожного студента. Укладено договір з компанією SDL Trados Studio на використання їхнього ліцензійного програмного забезпечення (програми автоматизованого перекладу SDL Trados 2019). У корпусі № 19, де переважно реалізується ОП, є декілька великих лекційних аудиторій, обладнаних проекторами, дві актові зали (у більшій з них проводяться наукові конференції), зала засідань, достатня кількість аудиторій. Кафедра англійської мови, яка відповідає за реалізацію ОП, забезпечена ПК, ноутбуками, принтерами, сканерами, копіювальною технікою, магнітофонами, а також володіє бібліотекою науково-методичних посібників. Експерти стали свідками оновлення МТБ: під час огляду МТБ стало відомо, що Центр балтійських студій Факультету англійської мови отримав новий ноутбук, сканер і принтер.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Як розповів заступник директора Наукової бібліотеки ЧНУ Олег Шилюк, бібліотека ЗВО на сьогоднішній день нараховує понад 2 млн. 800 тис. документів. У ній функціонують декілька секторів, зокрема Відділ обслуговування абонементів і Читальний зал. В умовах карантинних обмежень бібліотека відкривала доступ до інформаційних ресурсів загальнодоступного контенту, повнотекстових баз наукових та освітніх документів, надавала послуги з електронної доставки документів, підбору джерел, замовлення з відділу зберігання фондів та ін. (<https://cutt.ly/xIRj2Xd>). В Електронний каталог бібліотеки введено близько 800 000 тис. документів. Бібліотека має доступ до реферативних баз даних Web of Science і Scopus, повнотекстової бази ScienceDirect, частини документів Cambridge. Також бібліотека формує базу даних методичних матеріалів, які готуються кафедрами. Крім того, студенти мають доступ до методичного забезпечення дисциплін через платформу Moodle і репозитарій. На зустрічі з ЕГ студенти розповіли, що вони мають доступ до Інтернету як в університеті, так і в гуртожитку. Зустріч зі здобувачами продемонструвала, що вони загалом задоволені доступом до інформаційних ресурсів, однак паперових версій підручників з теоретичних дисциплін часом не вистачає на всю групу, а підручники Upstream, за якими відбувається навчання на практичних заняттях з англійської мови, зазвичай пропонують придбати, але не заперечують проти використання їхніх електронних версій.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Огляд МТБ підтвердив, що освітнє середовище реалізації ОП є безпечним для життя і здоров'я здобувачів. Кожен поверх корпусу № 19 обладнаний засобами протипожежної безпеки (вогнегасниками, кнопками пожежної сигналізації, планами евакуації), розміщеними в легкодоступних і помітних місцях. На вході до корпусу знаходиться пункт чергового вахтера, є санітайзер. В коридорах передбачені місця для утилізації засобів індивідуального захисту, є попереджувальні знаки, що стосуються карантинних обмежень, вказівні знаки на сходище. Під час карантину в корпусі був зроблений ремонт. Бесіди зі студентами стосовно умов проживання в гуртожитку не виявили серйозних проблем. ЗВО здатен забезпечити і психічне здоров'я здобувачів. У ЧНУ функціонує Соціально-психологічний центр, який забезпечує психологічну підтримку студентів. За даною ОП мав місце випадок звернення до Центру зі сторони батьків дівчини з підозрою на анорексію, про що розповіла керівниця структури, Валентина Радчук. Центр надав дівчині не лише допомогу психолога, а й підключив до вирішення проблеми куратора та декана факультету. За задоволення потреб та інтересів студентів відповідають Студентський парламент і Центр культури і дозвілля студентів. Студпарламент організовує найрізноманітніші заходи з метою забезпечення

культурних і мистецьких інтересів студентів, їхню потребу у дозвіллі: спортивні турніри (з шахів і тенісу), брейринги і медіа-школи, квест для 1–2 курсів, студентська конференція Ukrainian Hogwarts, літературні вечори (про ці заходи розповіла представниця студентського самоврядування Сідак Жанна). Центр культури і дозвілля організує різноманітні культурні, патріотичні та виховні заходи: «Студент року», «Університет має талант», фестиваль «Від Романа до Йордана», Дні вишиванки, благодійні концерти. Наприкінці семестру Центр подає списки студентів, які активно брали участь в його заходах, за що вони отримують додаткові рейтингові бали.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЧНУ здійснює велику кількість заходів з метою освітньої, організаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів на всіх рівнях. Відповідно до бесіди, проведеної експертною групою зі здобувачами, усю необхідну для навчального процесу інформацію вони можуть знайти на офіційних сайтах: розклад – на сайті факультету іноземних мов (<https://cutt.ly/yImiwnb>), рейтинги про призначення академічної стипендії – на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/HImiEyX>), силабуси навчальних дисциплін – на сайті кафедри англійської мови (<https://cutt.ly/hImoglo>). Силабуси містять контактні дані викладачів; у деяких вказані визначені дні та години додаткових консультацій. Бесіди зі студентами та викладачами ОП залишили враження про готовність останніх надавати здобувачам усю необхідну освітню та консультативну підтримку. Студентський парламент відіграє активну роль в інформаційній і консультативній підтримці студентів: на сторінках у Facebook та Instagram, через організацію чатів і онлайн-зустрічей (як розповів Сідор Максим, голова Студпарламенту факультету іноземних мов). Кречуняк Богдана, голова профбюро факультету іноземних мов, розповіла про студкураторів – студентів старших курсів, які бажають поділитися своїм досвідом з першокурсниками, щоб допомогти їм адаптуватися. Огляд МТБ наочно засвідчив, що у корпусі, в якому відбувається реалізація даної ОП, розміщена велика кількість інформаційних стендів, зокрема стенд з контактами студентського самоврядування, а також стенди, що стосуються різних заходів, можливостей працевлаштування, дозвілля та виховної роботи. Як стало відомо із зустрічі з представниками допоміжних підрозділів, ЗВО дотримується вимог законодавства та здійснює соціальну підтримку студентів, які мають на неї право. Здобувачів консультують стосовно їхньої можливості отримувати соціальну стипендію, а бухгалтерія щомісяця подає списки цих студентів до органів соціального захисту для замовлення стипендій. Сироти і напівсироти перебувають в університеті на повному державному забезпеченні. Пільгові категорії студентів звільняються від плати за проживання в гуртожитку. На досить високому рівні у ЗВО виявилася профспілкова організація студентів: на факультеті іноземних мов функціонує активний студентський осередок профбюро, який займається моральною (організація навчання студкураторів) та матеріальною підтримкою студентів. Студенти – члени профспілки, які потрапили у складну ситуацію або належать до пільгових категорій, мають право написати у профспілку заяву з проханням про виділення матеріальної допомоги. До введення карантинних обмежень існувала практика інформування усіх студентів-першокурсників на факультеті про переваги, які дає вступ до профспілки. Зокрема, кожний студент – член профспілки ЧНУ отримує іменну «Профспілкову ID-картку», яка дає їм право на певні знижки від партнерів профспілкової організації ЧНУ.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На рівні нормативних документів ЗВО створення умов для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<https://cutt.ly/wImFkrJ>), а конкретний план заходів з цією метою описаний у Порядку супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп, а також надання їм соціально-психологічної допомоги у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<https://drive.google.com/file/d/1Qu3rUXgpKiiBQlxiMQP3z-Jw-V5sweGq/view>). Правила прийому до Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича в 2022 році (<https://cutt.ly/HImDYnm>) містять положення щодо створення для осіб з інвалідністю особливих умов для проходження ними вступних випробувань, першочергового поселення їх у гуртожиток тощо. Як розповіла гарантка, за даною ОП навчаються двоє студентів, які мають особливі освітні потреби, які однак не пов'язані з обмеженнями пересування. Створення особливих умов для цих студентів переважно полягає у залученні їх до освітнього процесу на рівні зі всіма без акцентування уваги на їхніх проблемах і зберіганні конфіденційної інформації про їхній стан здоров'я в таємниці. Ситуацій, у яких на ОП довелося б створювати для здобувача спеціальні умови навчання і забезпечувати його додатковим супроводом, не було, проте корпус, у якому реалізується ОП, загалом доступний для маломобільних груп населення завдяки мобільним пандусам. Огляд МТБ підтвердив наявність одного стаціонарного пандуса всередині корпусу, який веде до запасного виходу з будівлі.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політику та процедури конструктивного вирішення конфліктних ситуацій закріплено Положенням про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<https://cutt.ly/qImEP4s>). Врегулюванню конфліктних ситуацій, пов'язаних з хабарництвом та іншими проявами академічної недоброчесності, певним чином присвячений «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://cutt.ly/KIc3af4>). Бесіди, проведені експертною групою, підтверджують відсутність випадків, пов'язаних з сексуальними домаганнями, корупцією та дискримінацією, за ОП. Випускники ОП відзначили рівне ставлення викладачів до студентів незалежно від статі, відсутність будь-яких проявів дискримінації стосовно студентів, які навчалися в ЧНУ за обміном, об'єктивність викладачів під час оцінювання незалежно від зовнішніх якостей студента, відсутність корупційних проявів, а також намагання викладачів підібрати навчальні матеріали, які б сприяли вихованню толерантності у здобувачів. Огляд МТБ підтвердив наявність в Університеті «Скриньки довіри» з контактними телефонами декана, проректора та профкому. Як довела бесіда зі здобувачами, вони знають про наявність на сайті факультету можливості «Написати декану» у випадку виникнення конфліктної ситуації. Андрій Капаці, голова Студентського парламенту ЧНУ, розповів про безкомпромісну реакцію менеджменту ЗВО на корупційну діяльність одного з викладачів. Заручившись підтримкою Студпарламенту, студенти звернулися до адміністрації з відеозаписом, що підтверджував корупційні вимоги викладача, і останнього звільнили. Хоча цей епізод не стався за даною ОП, він є яскравим прикладом послідовного впровадження ЗВО антикорупційної політики, готовністю студентського самоврядування та студентів загалом захищати свої інтереси, а також наявності дієвого механізму такого захисту.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Постійне оновлення матеріально-технічного забезпечення ОП. Активна участь Студентського парламенту у захисті інтересів здобувачів і організації культурно-масових заходів, активна робота органів первинної профспілкової організації студентів. Сприятливе освітнє середовище, налагоджена робота Соціально-психологічного центру. Категоричність ЗВО у заходах боротьби з корупцією.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Певна невизначеність на нормативному рівні процедури врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями та дискримінацією. Нестача підручників з деяких дисциплін. Рекомендації: - чітко закріпити на нормативному рівні процедуру врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями та дискримінацією; - пропонувати альтернативні джерела у разі неможливості забезпечення всіх студентів друкованими ресурсами бібліотеки.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП загалом відповідає визначеному критерію щодо освітнього середовища та матеріальних ресурсів, а вищезазначені слабкі сторони не є суттєвими і не перешкоджають реалізації ОП.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються низкою інституційних документів, серед яких: Положення про розроблення та реалізацію освітніх програм ЧНУ імені Ю. Федьковича (<https://cutt.ly/yIxXLoy>), яке регламентує порядок розроблення, розгляд, затвердження та реалізацію освітніх програм Університету; Положення про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ імені Ю. Федьковича (<https://cutt.ly/GIcRl1C>), який також унормовує процедури періодичного перегляду й моніторингу ОП за визначеними індикаторами з метою постійного вдосконалення ОП, забезпечення їх відповідності цілям, очікуванням і потребам стейкхолдерів, а також суспільства; Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ імені Ю. Федьковича (<https://cutt.ly/jIcTjJp>), яке визначає основні принципи, процедури та показники забезпечення

якості освітньої діяльності та якості освіти в Університеті, а також розподіл повноважень щодо забезпечення якості освіти між учасниками освітнього процесу, гарантами освітніх програм, кафедрами і факультетами/інститутами, загальноуніверситетськими структурними підрозділами, керівними органами Університету, їх робочими і дорадчими органами тощо; Положення про організацію освітнього процесу у ЧНУ (<https://cutt.ly/UIkjUBd>); Положення про гаранта освітньої програми ЧНУ імені Ю. Федьковича (<https://cutt.ly/zIcU4SE>) тощо. В Університеті налагоджено дієву систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://cutt.ly/YIcI1DZ>), з особливостями якої детально ознайомила під час зустрічі з ЕГ керівник Центру моніторингу та забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Іванчук М. Г. Окрім того, під час зустрічі ЕГ із адміністрацією ЗВО перший проректор Балух Василь Олексійович додав, що до моніторингу змісту ОП активно долучається Науково-методична Рада Університету (<https://cutt.ly/4IcIqan>). Університет послідовно дотримується усіх визначених ним інституційних політик і процедур щодо розроблення, затвердження, моніторингу, а також перегляду ОП, яке здійснюється не рідше одного разу на рік, про що розповіла під час зустрічі з ЕГ гарант. ЕГ мала змогу переконатися у дійсності такого твердження за результатами аналізу відповідних документів, зокрема редакціями ОП різних років, результатами опитування різних груп стейкхолдерів та реакцією на їх зауваження і пропозиції у вигляді змін в ОП (<https://cutt.ly/eIcPnZI>), а також цю інформацію підтвердили різні категорії фокус-груп під час спілкування з експертами. До прикладу, на запит роботодавців було введено вибіркові дисципліни «Аналіз медіадискурсу» (3 курс 6 семестр), «Навички публічного мовлення» (3 курс 6 семестр), у відповідь на пропозиції здобувачів було введено вибіркову дисципліну «Практикум з усного перекладу» (4 курс, 7 семестр), додано ОК, що особливо акцентовані на потребах ринку праці та формуванні практичних навичок.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти на регулярній основі залучені до процесу перегляду, удосконалення і забезпечення якості ОП. Перш за все в Університеті функціонує налагоджена система періодичних опитувань студентів щодо якості ОП та процесу її реалізації. Такі опитування здійснюються на рівні університету, факультету, кафедри й безпосередньо викладачів (<https://cutt.ly/eIcPnZI>, <https://cutt.ly/1IcZyJ1>). Крім того, на сайті кафедри англійської мови у розділі «Опитування студентів» на постійній основі розміщено форму анкети щодо якості освітнього процесу за ОП (<https://cutt.ly/NIcBCqg>), що уможливує встановлення постійного зворотного зв'язку зі здобувачами вищої освіти. Після проведення опитувань організується обговорення отриманих результатів у фокус-групах з метою визначення пріоритетних напрямів покращення якості ОП та удосконалення освітнього процесу в цілому. Під час акредитації ЕГ пересвідчилася у тому, що пропозиції і зауваження студентів враховуються при перегляді освітньої програми. Наприклад, на пропозицію респондентів збільшити кількість дисциплін, які розвивають навички перекладу, до ОП було додано вибіркову дисципліну ВБ 9.3. «Практикум з усного перекладу»; у відповідь на рекомендацію здобувачів додати більше дисциплін, спрямованих на формування практичних навичок майбутніх фахівців, а також які корелюють з вимогами ринку праці, до ОП було введено комплекс відповідних ОК, зокрема, ВБ 5.1. Ділове писемне мовлення, ВБ 5.2. Основи комунікації англійською мовою в бізнес сфері, ВБ 8.1. Сучасні європейські мови: нім. / фр./ ісп./ італ./ литовська, ВБ 8.2. Узуальна граматики (5с) / Комунікативний курс ін. мови (6 с) / Практика перекладу (7 с) / Основна ін. мова для академічного вжитку (8 с), ВБ 7.3. Писемне мовлення. Здобувачі вищої освіти через органи студентського самоврядування беруть участь в обговоренні та вирішенні питань стосовно удосконалення освітнього процесу, залучаються до заходів щодо забезпечення якості вищої освіти в Університеті, що регламентується Положенням про органи студентського самоврядування Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<https://cutt.ly/3IcOTdW>). Здобувачі вищої освіти, які у тому числі є й членами ОСС, тісно співпрацюють з керівництвом, кафедрою, включені до складу колегіальних органів управління Вченої ради ЧНУ, Вченої ради факультету, методичної ради факультету, громадського самоврядування, де мають можливість активного долучення до процесу перегляду, удосконалення ОП та забезпечення якості її реалізації. Під час зустрічей зі здобувачами, представниками ОСС, НПП та іншими фокус-групами ЕГ отримала підтвердження безпосереднього залучення студентів до таких процедур.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду, удосконалення та інших процедур забезпечення якості ОП реалізується шляхом фізичних і дистанційних зустрічей з розробниками ОП і здобувачами, у рамках роботи затвердженої Ради стейкхолдерів (<https://cutt.ly/WIc6im5>), рецензування ОП, періодичної участі в онлайн-анкетуванні щодо внесення змін і пропозицій до проекту ОП (<https://cutt.ly/oIc5Xt8>) тощо. Опитування роботодавців показало, що 100% респондентів вважають, що ОК за ОП є актуальними для сучасного фахівця, цілі та зміст ОП відповідають предметній області «Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно))», освітні компоненти ОП формують необхідні компетентності в галузі знань, що вивчається. Переважна більшість роботодавців вважають, що отримані результати навчання допоможуть студенту/випускнику бути конкурентоспроможним на ринку праці (<https://cutt.ly/eIcPnZI>). Разом з тим, роботодавцями було висловлено низку побажань і рекомендацій щодо удосконалення ОП, у відповідь на які до освітньої програми було додано ВБ 10.3 Аналіз медіа-дискурсу, ВБ 5.3. Навички публічного мовлення та ін. ЕГ мала змогу пересвідчитись у врахуванні пропозицій роботодавців шляхом ознайомлення з наданими гарантом ОП протоколами засідань кафедри англійської мови, на яких обговорювались зміни до ОП у відповідь на рекомендації роботодавців. Під час зустрічі з ЕГ заступник директора з іноземних мов Чернівецького ліцею № 9 Анжеліка Дзюбо поділилась досвідом взаємодії

з Університетом в напрямку забезпечення якості реалізації ОП, зокрема, зазначила, що вже спостерігає позитивні наслідки від врахування наданих пропозицій щодо збільшення періоду практичної підготовки, а також зорієнтованості студентів на затребувані у галузі навчальні продукти (Pearson, Longman, Oxford, платформа MyEnglishLab). Директор школи іноземних мов «The Teachers» Катерина Дячинська та генеральний директор ТОВ «Майндсет Скул» Вікторія Додчук розповіли про власне залучення до підвищення якості реалізації ОП ще й шляхом безпосередньої участі в освітньому процесі, проводили заняття зі здобувачами за ОП, орієнтували їх щодо необхідних кваліфікацій, розвитку soft skills для подальшого успішного працевлаштування за фахом як в державному, так і приватному секторі.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Кафедра англійської мови здійснює моніторинг кар'єрного шляху випускників (<https://cutt.ly/V1b8TrQ>). Переважна більшість випускників пов'язала свою кар'єру з викладанням англійської мови у державних і приватних закладах, деякі фахівці по закінченню навчання працевлаштувались на посадах менеджерів з продажу, маркетологів, також працюють в IT-компаніях та рекламних агентствах. Багато випускників бакалаврського рівня продовжують навчання на кафедрі англійської мови на магістерських програмах. До аналізу рівня підготовки випускників долучаються також роботодавці, результати якого оприлюднені на сайті кафедри в загальному доступі (<https://cutt.ly/K1c6Qiz>). У закладі функціонує Асоціація випускників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, метою діяльності якої є створення дієвої платформи для розвитку випускників, студентів та науковців Університету, представлення та захист загальних інтересів, координація діяльності її членів для досягнення корисних громадських, культурних, соціальних, інформаційних цілей, зміцнення зв'язків випускників між собою та з університетом. Випускники під час зустрічі з ЕГ надали схвальні відгуки про ОП, яка дає можливість бути затребуваними на сучасному ринку праці, поділились досвідом власного працевлаштування. Разом з тим, ЕГ під час зустрічі з фокус-групою випускників, а також під час відкритої зустрічі, до якої також доєдналися фахівці, які навчалися за програмою, не отримала доказів їх залучення до перегляду ОП шляхом опитування випускників, членства учасників зустрічей в Асоціації випускників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<https://cutt.ly/g1b2Fdt>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Багаторівнева і скоординована інституційна система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності (<https://cutt.ly/i1v4Qos>) дозволяє ідентифікувати слабкі сторони і вчасно реагувати на виявлені недоліки в ОП та механізми її реалізації. Так, здобувачі вищої освіти, гаранті ОП, викладачі, куратори академічних груп, керівництво факультетів, ректорат, науково-методична рада, навчально-методична комісія Вченої ради, Центр моніторингу та забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, Вчена рада, Наглядова рада Університету у тісній співпраці з зовнішніми стейкхолдерами у рамках реалізації внутрішньої системи забезпечення якості освіти в університеті працюють над виявленням недоліків ОП та вживають заходів щодо їх усунення. Така діяльність унормована в Університеті низкою документів, зокрема, Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ імені Ю. Федьковича (<https://cutt.ly/j1cTjJp>), Положенням про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ імені Ю. Федьковича (<https://cutt.ly/G1cRl1C>), Положенням про розроблення та реалізацію освітніх програм ЧНУ імені Ю. Федьковича (<https://cutt.ly/y1xXLoy>), Положенням про організацію освітнього процесу у ЧНУ (<https://cutt.ly/UIkjUBd>); Положенням про гаранта освітньої програми ЧНУ імені Ю. Федьковича (<https://cutt.ly/z1cU4SE>), Положенням про Науково-методичну раду ЧНУ імені Ю. Федьковича (<https://cutt.ly/T1bqDbt>) тощо. За аналізованою ОП ведеться систематична робота з удосконалення її реалізації, виявлення недоліків та адекватного на них реагування. Серед основних змін можна відмітити: розширення вибіркового блоку дисциплін шляхом введення ВБ 9.2. «Герменевтичний підхід у вивченні мовних і літературних фактів», ВБ 5.3. «Навички публічного мовлення», ВБ 7.3. «Писемне мовлення», ВБ 9.3. «Практикум з усного перекладу», ВБ 10.3 «Аналіз медіа-дискурсу»; із вибіркового до обов'язкових перенесено ОК 24 «Історія англійської мови»; диверсифіковано зміст освітніх компонент у відповідь на пропозиції роботодавців і здобувачів вищої освіти тощо. Під час онлайн-зустрічей з ЕГ ректор університету Петришин Роман Іванович, керівник Центру моніторингу та забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Іванчук Марія Георгіївна зауважили, що Університет у своїй діяльності звертає значну увагу на виявлення і усунення недоліків в освітніх програмах, систематично організовуються заходи з питань обговорення виявлених недоліків у різних ОП, у тому числі й за наслідками проведених акредитацій, а також розробки плану заходів щодо їх усунення, обміну позитивними практиками на інституційному рівні.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП «Англійська мова і література та друга іноземна мова» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізація 035.041 «Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно)), перша - англійська» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» є первинною. Однак під час її розробки враховані зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій інших освітніх програм закладу.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час проведення акредитації ЕГ переконалась у тому, що формування і реалізація культури якості є пріоритетною складовою інституційної політики Університету, до забезпечення якої змістовно залучені усі представники академічної спільноти. У ЧНУ сформована інституційна основа системи забезпечення якості на таких рівнях: перший – здобувачі вищої освіти; другий – кафедра (гаранти ОП, викладачі, куратори академічних груп); третій – факультети (декани та їх заступники, фахові методичні комісії та вчені ради факультетів); четвертий рівень – ректорат, науково-методична рада, навчально-методична комісія Вченої ради, Центр моніторингу та забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти; п'ятий – Вчена рада, Наглядова рада Університету. Їх повноваження і способи взаємодії регламентовані низкою документів внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти в ЧНУ, представленими у рубриці Нормативні документи щодо системи внутрішнього забезпечення якості (<https://cutt.ly/3IbGiZL>). У рамках реалізації внутрішньої системи забезпечення якості в університеті застосовують заходи, пов'язані з моніторингом системи забезпечення якості на рівні університету, факультетів/інститутів, кафедр за критеріями, що охоплюють усі складові системи якості, зокрема: розроблення ОП, їхній періодичний моніторинг та перегляд, контроль та оцінювання здобувачів вищої освіти; кадрове забезпечення, методичне забезпечення, матеріально-технічна база, інформаційна прозорість. Результати перевірки з відповідним прийняттям рішень обговорюють на засіданнях Науково-методичної та Вченої рад Університету, про що розповів перший проректор ЧНУ Балух В. О., який також продемонстрував ЕГ збірник нормативного інструментарію внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності в ЧНУ, який було підготовлено та видруковано спеціально для потреб удосконалення якості освітнього процесу всіма його учасниками. Критерії, за якими відбувається моніторинг та удосконалення ОП формуються як у результаті зворотного зв'язку з НПП, здобувачами вищої освіти, випускниками, партнерами та роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку спеціальностей та потреб суспільства. Окрім налагодженого зворотного зв'язку й регулярного проведення опитувань здобувачів вищої освіти щодо якості ОП з подальшим врахуванням їх результатів, про що йшлося вище, науково-педагогічний персонал за ОП також активно долучається до процесу постійного вдосконалення ОП та якості її реалізації. На засіданнях кафедри відбувається обговорення пропозицій щодо підвищення якості навчання, зокрема, його змісту і форм, викладачі ОП безпосередньо впливають на покращення освітнього процесу за програмою. НПП регулярно проходять опитування щодо якості ОП (<https://cutt.ly/oIc5Xt8>). З метою формування культури якості в академічній спільноті, сприяння постійному розвитку ОП у ЧНУ функціонує постійно діючий семінар «Забезпечення якості вищої освіти», з тематикою якого можна ознайомитись на сайті (<https://cutt.ly/I1bKpLm>).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У закладі функціонує багаторівнева і скоординована інституційна система внутрішнього забезпечення якості освіти, діяльність якої унормована низкою відповідних положень. За ОП простежується сформована культура якості і цілісна система взаємодії усіх причетних до освітньої діяльності (здобувачів, роботодавців, НПП, відповідних структурних підрозділів закладу та ін.) у послідовному дотриманні визначених закладом процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Процес зворотного зв'язку з випускниками налагоджений не повною мірою в частині їх залучення до перегляду і покращення освітньої програми. Рекомендації: активніше залучати випускників до перегляду й удосконалення ОП, до участі в Асоціації випускників ЧНУ.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Зважаючи на низку вищезазначених сильних сторін та враховуючи слабку сторону, що не є суттєвою і не перешкоджає досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання, ЕГ може констатувати, що ОП у контексті Критерію 8 відповідає рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Основні права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу є чітко, зрозуміло й доступно визначеними Статутом ЧНУ, Колективним договором ЧНУ на 2017–2020 рік, який діятиме до укладення нового або перегляду цього Договору, Правилами внутрішнього розпорядку ЧНУ. Ці документи розміщені на офіційному сайті ЗВО у розділі «Нормативні документи» вкладки «Загальна інформація» (<https://cutt.ly/oIviNsh>). Розділ «Нормативно-правове регулювання та методичне забезпечення організації освітнього процесу в університеті» вкладки «Навчання» сайту ЗВО (<https://cutt.ly/IvocEt>) містить Положення, які регулюють певні аспекти прав і обов'язків учасників освітнього процесу: «Про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів», «Про порядок реалізації студентами права на вибір навчальних дисциплін», «Про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти», «Про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти», «Про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти)», «Про організацію освітнього процесу» та ін. Бесіди з різними учасниками освітнього процесу продемонстрували, що правила і процедури, визначені цими положеннями, послідовно дотримуються під час реалізації ОП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

За декілька місяців до затвердження проект ОП було опубліковано на сайті кафедри англійської мови, а разом з ним – 2 анкети: окремо для студентів і НПП та роботодавців (аналіз цих опитувань знаходиться на тій самій вкладці, де розміщено саму ОП: <https://cutt.ly/bIvafRw>). Представники роботодавців (Дзюбо Анжеліка) підтвердили, що мали доступ до проекту ОП і брали участь в його обговоренні.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному веб-сайті кафедри англійської мови розміщено чинну версію ОП (<https://cutt.ly/3Ivscbs>), що включає її мету, ПРН та компоненти. Обсяг інформації є достатнім для того, щоб забезпечити можливість потенційних вступників зробити вибір освітньої програми, а роботодавців – інформувати про цілі та зміст підготовки здобувачів за програмою.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Гарно структурований і зручний у користуванні сайт кафедри англійської мови, на якому у достатньому обсязі розміщено повну та достовірну інформацію про ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Відсутня можливість залишати коментарі та обмінюватися думками стосовно проекту ОП у відкритому доступі; дещо ускладнений пошук потрібних документів на сайті ЗВО. Рекомендуємо передбачити можливість постійно та у вільній формі оприлюднювати на сайті кафедри пропозиції, надані стейкхолдерами та іншими зацікавленими особами, щодо покращення освітньої програми; удосконалити систему пошуку на сайті ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП загалом відповідає визначеному критерію, а вищезазначений недолік є несуттєвим і не перешкоджає реалізації ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Експертна група відмічає, що заклад вищої освіти створив комфортні умови для роботи під час дистанційної акредитаційної експертизи та постійно сприяв її якісному проведенню.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

*Додатки до звіту:
Відсутні*

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Нечипоренко Віолета Олександрівна

Члени експертної групи

Комарницька Оксана Іванівна

Астрахан Анастасія Юріївна